

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240—
za pol leta 120—
za štiri leta 60—
za en mesec 20—
Za inozemstvo celoletno K 420—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 40—
za inozemstvo 55—

SLOVENE

Inserati:
Enostolna petstvarica (50 mm
široka in 8 mm visoka ali nje
prestop)
za enkrat po K 6—
poslana itd. po K 8—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 50/5 mm K 15;
Izplača vsak dan izvzemši
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Kopiral se ne vračajo; netranskirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 850 na naročnico in št. 349 na oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Vidov dan.

Danes se v naši državi praznuje Vidov dan, največji praznik srbskega naroda, ki je, odkar so vsa jugoslovanska plemena osvobodjena, postal praznik vseh Jugoslovancev. Na Vidov dan se je bratski srbski narod spominjal junakov, ki so padli v boju za osvoboditev od otomanskega jarma in obnavljal sveto zaprisebo, da ne bo miroval, dokler ne bo slednji sin srbskega naroda odrešen.

V zadnjih letih pred razpadom avstro-ogrške monarhije je slavje Vidovega dne bolj in bolj zadobivalo značaj splošne jugoslovanske narodne manifestacije, je vzbudilo mogočen odmev tudi med hrvaškimi in slovenskim narodom ter napovedovalo dan, ko se vsi osvobodimo ne le od turškega, ampak tudi od nemškega, italijanskega in jarmarskega gospodstva.

Danes smo svobodna, neodvisna država. Niso pa še vsi jugoslovanski sinovi osvobodjeni. Primorski Slovani so morali zamenjati avstro-nemški jarem s italijanskim, gospodarsko najbolj važno ozemlje za Jugoslavijo, severno in severozahodno jadransko obal, si je zopet zaslužil lev svetega Marka in razširil svoje gospodstvo do grebenov Julijskih Alp. Ali bomo to pozabili? Ne, nikdar! Kakor je sleherni Srb leto za letom na Vidov dan prisegel na križ, se zarotil pri svojih prednikih in se zaobljubil domovini, da nikdar ne pozabi neodrešenih bratov, tako slovenski narod danes slovesno ponavlja svojo prisego, da bo delo za osvoboditev slovenskega Primorja izpod rimskega jarma njegova najsvetejša in poglavitna naloga v jugoslovanski državi.

Obenem se naše oči upirajo danes na Korotan, zibelko slovenstva. Nikdar se ne spoprijazni slovenski narod v svoji svobodni državi s tem, da bi njegovi koroški bratje ostali pod nemškim gospodstvom. Kakor naš narod ne priznava in ne bo priznaval rapalske pogodbe, tako ne obstoji zanj sploh nobena pogodba, na koje podlagi so se odrgali od nas udje našega narodnega telesa. Kot načelni nasprotniki vojske, se moramo prizadevati, da se politično življenje ljudskih mas preokrene tako, da se najde taka rešitev vseh narodnih vprašanj, ki bo odgovarjala načelom pravičnosti, samoodločitve in krščanske solidarnosti evropskih narodov, ki morajo pustiti vsakemu svoje in se osvoboditi roparske aneksijske politike vladajočih slojev. Šele pod tem pogojem bo zagotovljen mir na svetu; šele, ko nam zopet pripadeta Primorje in Korotan, bo mirni razvoj osrednje Evrope popolnoma zagotovljen.

Zato danes na Vidov dan obljubimo, da vse svoje narodne kulturne sile koncentriramo, da se čimprej izvrši osvoboditev celokupnega slovenskega naroda, za kar nobena žrtev, tudi največja, ni zadosti velika.

Ententa proti nemško-češki trgovinski zvezi.

Praga, 27. junija. (Izvirno) Češkoslovaški minister za trgovino in industrijo dr. Hotovec je podpisal trgovinsko pogodbo, ki so jo sklenili češkoslovaški delegati z zastopniki nemške države. Ta pogodba je z ozirom na razmerje češkoslovaške države do Nemčije izredne važnosti za prejšnjo zunanjo politiko, ki jo zasleduje češka vlada. Proti tej pogodbi so namreč najodločnejše nastopili vsi ententni krogi, kajti Češka v tej pogodbi ni hotela sprejeti določil glede pobiranja 50 % surtakse.

Vojna pogodba med Češko in Rumunijo.

Praga, 27. junija. (Izvirno) Jutri zjutraj prispe semkaj delegacija rumunskega vojnega ministrstva pod vodstvom generala Critescu, ki bo podpisala vojno konvencijo med rumunsko in češkoslovaško državo, katere odločbe se gibljejo v isti meri kot v pogodbah, sklenjenih med Jugoslavijo in Rumunijo. — V tukajšnjih parlamentarnih krogih se ta dogodek prav živahno komentira in se splošno opaža zadovoljstvo. Ta korak namreč pomeni veliko zblizanje med osrednje-evropskimi državami, ki tvorijo malo entento.

Odločilen boj za ustavo.

Seja konstituant. — Demokrat dr. Rojc glasuje proti nameravani razdelitvi države v oblasti. — Večina za ustavo še negotova. — Pašić odklonil ponudbo zemljoradnikov.

Belgrad, 27. junija. (Izv.) Na dopoldanski seji konstituant, ki jo je otvoril predsednik dr. Ribar ob 10. uri, so glasovali o osmem oddelku ustave, ki obsega člene 90 do 108 ustavnega načrta.

Člen 90. govori o odgovornosti ministrov. Proti temu členu so glasovali: dr. Trumbić, socialni demokratje, republikanci, zemljoradniki in 10 radikalcev.

Proti členu 94., ki govori o izdajanju naredb, so glasovali: dr. Trumbić, socialni demokratje, zemljoradniki, republikanci in nekateri radikalci.

Nato se je vršilo glasovanje o čl. 95., ki govori o upravni razdelitvi države na oblasti. Velikansko senzacijo je vzbudilo v zbornici, ko je glasoval odlični demokrat dr. Milan Rojc »proti«. Proti temu členu so še glasovali: dr. Trumbić, zemljoradniki, socialni demokratje in republikanci.

Proti ostalim členom 8. oddelka so glasovale večinoma iste skupine: proti členu 96. in 97. (odstavki o parlamentu in proračunu) in proti členu 99. so glasovali: dr. Trumbić, socialni demokratje, republikanci in zemljoradniki; proti členu 100. (pokrajinske skupščine) so glasovali: dr. Trumbić in zemljoradniki; proti členu 101. so glasovali: dr. Trumbić, zemljoradniki, socialni demokratje in republikanci; proti členu 102.: dr. Trumbić in zemljoradniki; proti členu 104., 105., 106.: zemljoradniki; proti členu 107. socialni demokratje in 1 radikalcev in proti členu 108.: zemljoradniki, socialni demokratje in republikanci.

Belgrad, 26. junija. Nocoj je predsednik zemljoradniškega kluba g. Lazić imel sestanek z ministrskim predsednikom Pašićem, ki mu je izjavil, da pogojev zemljoradnikov ne more sprejeti, posebno ne, kolikor se tičejo agrarnega vprašanja, ker vlada smatra, da mora biti v sporazumu, sklenjenem z muslimani, dosledna. Kar se tiče razdelitve na oblasti, ostane pri tem, kakor je bilo sklenjeno v ustavnem odseku, glede uredb pa je rekel g. Pašić, da se bodo vse uredbe predložile posebnemu zakonodavnemu odseku v revizijo, razen uredb o beglukih in uredb o likvidaciji kmetovstvu sličnih odnošajev, ki se bodo

po predlogu vlade predložile ustavnemu odseku v sprejem. G. Lazić je nato odgovoril g. Pašiću, da so zemljoradniki storili vse, da bi dali priliko, da bi se sprejela ustava tudi z njihovim sodelovanjem. Ker pa se njihovi minimalni pogoji niso mogli sprejeti s strani vlade, je izjavil, da bodo zemljoradniki odločno stopili v opozicijo in da bodo glasovali proti ustavi.

Belgrad, 26. junija. Po seji muslimanskega kluba je minister dr. Karahmehdović predložil vladi pristanek muslimanov na vladno redakcijo člena 135 glede razdelitve Bosne in Hercegovine na oblasti. Obenem je dr. Karahmehdović prijavil ostavko trgovinskega ministra dr. Spaha. Utemeljil je to ostavko s tem, da je velik del muslimanskega kluba nezadovoljen z rešitvijo, ki se je sklenila v vprašanju razdelitve Bosne in sprejela na sinočnji seji glasovanju ustave, ventiliralo zadržanje muslimanskemu klubu kot ultimatum. Izjavil je, da bo muslimanski klub vseeno zato držal svojo besedo in glasoval za ustavo. G. Pašić je obžaloval nesoglasje, ki je nastalo v muslimanskem klubu in rekel, da je vlada storila vse, kar je mogla, da bi šla muslimanom v vprašanju razdelitve Bosne na oblasti na roke.

Belgrad, 26. junija. V krogih muslimanskih poslancev se govori, da se bo v odmoru, ki bo nastopil neposredno po odglasovanju ustave, ventiliralo zadržanje muslimanov na večjem sestanku stranke, katerega se bo udeležil tudi glavni odbor stranke. Tu se bo razbistrila vsa politična situacija in se bo končno videlo, katero od obeh kril bo dobilo zaupanje stranke. Po tem se bo ravnalo tudi držanje enega krila napram drugemu v skupščini.

Belgrad, 27. junija. (Izv.) Jutri, to je na Vidov dan, bi imel po prvotnih Pašićevih propozicijah regent priseči na slovesen način na novo sprejeto ustavo. Ker pa so se med tem pojavile v vladnih krogih velike difference in jutri skoro gotovo ne bo glasovanja, je cela stvar za enkrat preložena na nedeljo, ako se Pašiću v tem času sploh posreči sestaviti potrebno večino.

Razkol v muslimanskem klubu.

Belgrad, 27. junija. (Izv.) Zaradi vladnega ultimata muslimanskemu klubu glede čl. 135. ustave, ki govori o prehodnih naredbah, tičočih se vzpostave »oblasti« v Bosni, je prišlo v muslimanskem klubu do razkola. Polovica kluba je za vlado, polovica pa proti. Po dolgi in burni debati je muslimanski klub sprejel vladn. ultim.,

ki se pa skoraj popolnoma krije z zahtevami muslimanov. Kljub temu je levica v muslimanskem klubu ostala trdovratna. Dr. Spaho je sicer izjavil, da bo glasoval za ustavo, obenem pa je izjavil, da odklanja vsako odgovornost za neizvršene vladne obveze v vprašanju sporazuma.

Kapitulacija vlade pred muslimani.

Belgrad, 26. junija. Muslimani so pro- učili vladni predlog o razdelitvi Bosne in Hercegovine na oblasti, kateri je bil sprejet na včerajšnji seji ministrskega sveta in ki so ga že sinoči dostavili muslimanskemu klubu kot ultim. Vladni predlog se glasi:

»Z zakonom o razdelitvi države se bosta Bosna in Hercegovina razdelili na oblasti s spajanjem in razmejitvijo sedanjih

okrožij in okrajev. Dokler se to z zakonom ne uredi, veljajo okrožja v Bosni in Hercegovini kot oblasti. Okrožja in srez se lahko iz svojih oblasti izločijo in pripojijo drugim oblastim v sedanjih mejah Bosne in Hercegovine, zunaj njih pa samo, ako na to pristane samoupravna skupščina s tremi petinami glasov in ako to odobri narodna skupščina.«

Kurz krone in centralistična ustava.

Curih, 27. junija. (Izv.) Značilno je, da je padla jugoslovanska krona v Curihu tik pred dnevom, ko bi morala biti sprejeta

ustava, na doslej nepoznani najnižji nivo 3,90 centimov.

Demisija Giolittijevega kabineta.

Rim, 26. junija. (Stefani) Zbornica je dovršila adresno debato. Za glasovanje je predložil Turati s tovariši predlog, v katerem izjavlja zbornica, da preide k dnevnemu redu, ker se zbornice in dejanje vlade na polju zunanje, kakor tudi notranje, gospodarske in socialne politike naravnost nasprotuje njenemu stališču. Mini-

strski predsednik Giolitti je odklonil ta predlog in zahteval zaupnico. Glede zunanje politike je bil predlog odklonjen v imenskem glasovanju z 234 glasovi proti 200 glasovom (6 jih ni glasovalo); ostali del predloga je bil z veliko večino z dviganjem rok odklonjen.

Rim, 27. junija. (Stefani) Vsled več-

rajšnega glasovanja v zbornici je sklenila vlada podati ostavko. Vlada bo danes obvestila zbornico in senat o svojem sklepu.

Rim, 27. junija. Giolittijevo ministrstvo je odstopilo.

Dr. F. L.

Na krov!

Naše organizacije, ki so se polagoma po vojski zopet oživele, so prikrojene za ljudi, ki ostanejo doma na svoji rodni zemlji. A mnogo naših bratov in sester zapušča zopet ožjo domovino, in naša dolžnost je, da pogledamo tudi za njimi ter jim vzdržujemo stik z domovino in nadaljevanje starega krščanskega življenja, kakor so ga bili vajeni doma.

Izseljevanje v Ameriko je zopet na dnevnem redu. Potovanje gre sedaj večinoma preko nemških pristanišč. A ni dolgo, da smo čitali v belgrajskih listih, da je ministrstvo za socialno politiko izdelalo naredb, s katero hoče regulirati izseljevanje naših državljanov preko morja iz domačih pristanišč. Znano nam je tudi iz privatnih, a zanesljivih virov, da je hrvatsko-angleški kapital kupil na Angleškem že tri moderno izdelane ladje, ki bodo vršile izseljevalno službo iz jugoslovanskih pristanišč. Država in kapital sta torej že na delu, zato je treba, da tudi krščanske organizacije, ki bi se imele baviti z izseljevalnim vprašanjem, stopijo na krov. Rafaelova družba, pravim ti, vstani! Razširiti pa se mora tudi na hrvaško zemljo, izključevati ne sme tudi srbske, kajti ljubezen do bližnjega ne pozna plemenskih mej. Splošna bilanca izseljevanja bo ostala za naš narod sicer vedno pasivna, a naša naloga je, da to pasivnost skušamo zmanjšati v versko-nravnem, narodnem in gospodarskem smislu.

Pot naših slovenskih deklet, ki so si prej v Avstro-Ogrski iskale dela in kruha v tujini, je držala proti severu. A slovenska dekleta so se v novih razmerah brzo orientirala in njihova pot vodi sedaj proti izhodu in jugu med hrvaški in srbski narod. Vsa večja hrvaška mesta v banovini, Bosni in Dalmaciji dajejo slovenskim dekletom kruh in službo. Tudi v Belgradu je že znatno število slovenskih deklet, kjer jako uspešno tekmujejo s sremskimi in vodinskimi švabicami za kuhinjo in oskrbo majhne dece. Marsikatero od njih najdejo tudi med Hrvati in Srbi pot v cerkev, a mnogo več bi jih našlo, ako bi se posebna katoliška organizacija brigala za nje vsaj prvo dobo, ko so prišle v nove kraje in nove razmere.

In naši vojaki? Že prej v Avstriji smo se malo brigali, da ohranimo mladeničem stik z ožjo domovino in z domačim katoliškim življenjem. Čujemo sicer, da so poslanci naše stranke začeli obiskovati slovenske fante po garnizijah na srbskem ozemlju, a njihova briga se v glavnem giblje v drugi smeri. Naši poslanci bodo gotovo nadaljevali svoje započeto delo, a treba bi bilo, da se tudi katoliške nepolitične organizacije začnejo brigati za slovenske mladeniče v vojaški službi. Slovenski vojak osebno v Srbiji in Črni gori ne najde v svoji garniziji katoliške cerkve, a na drugi strani še vojaška uprava ni v dovoljnem številu preskrbela za katoliške duhovnike za katoliško vojaštvo. In če bi tudi, naša skrb, da si ohranijo živo krščansko mišljenje in prepričanje, najsi bo v pravoslavni ali katoliški krajih, jim ne bi škodovala. Kolikor smo poučeni, v tem oziru tudi vojaška uprava ne bi delala ovir. Organizirati je treba akcije, ki bi slovenskim mladeničem izven ožje domovine oskrbovala ne samo politično, ampak tudi nabožno, nravno, resno socialno in posebno zabavno berivo. Brezdvomno je, da bi taka akcija našla prijaznega odmeva med našimi ljudmi, in organizacija je tako preprosta, da jo lahko vrši vsak pošten invalid, ki ga postavite v prostore take organizacije.

Naše organizatorično delo mora budnim očesom zasledovati vse pojave v našem novem socialnem življenju ter se brzo prilagoditi novim razmeram. Na krov za naše brate in sestre, ki morajo v druge ali tuje kraje.

Shodi hrvatske ljudske stranke.

Split, 27. junija. (Izv.) Zadnje dni so se po Dalmaciji vršili mnogobrojni prav dobro obiskani shodi Ljudske stranke. Na teh shodih so govorili poslanci dr. Šimrak, Stjepan Barić, Pečac, dr. Dulibić in drugi ugledni člani stranke. Ljudstvo je vsepo-vodno navdušeno odobravalo nastop Jugoslovanskega kluba.

Varaždin, 27. junija. (Izv.) V okolici Varaždina so se vršili zadnje dni shodi hrvatske ljudske stranke. Na vseh shodih so mnogobrojni pristaši izražali svoje popolno zaupanje poslancem Jugoslovanskega kluba in se izrazili za avtonomijo dežel.

Prepovedana radičevska konferenca.

Zagreb, 27. junija. (Izv.) Včeraj, dne 26. t. m. bi se morala tukaj vršiti zaupniška konferenca Radičeve stranke. Konferenca pa se vsled prepovedi ni mogla vršiti, radi česar vlada med ljudstvom veliko ogorčenje.

Uspešen protest naše vlade radi motenja razmejitve ob Muri.

Belgrad, 27. junija. (Uradno.) Ker so organizirane tolpe oboroženih avstrijskih seljakov ponovno izzvale incidente na obmejnih sektorjih reke Mure, moteč pri tem tehnična razmejitev dela, se je razmejitvena komisija med kraljevino Srbijo, Hrv. in Slov. ter Avstrijo obrnila na poslaniško konferenco s prošnjo, da podvzame avstrijska vlada potrebne korake v olajšanje razmejitvenih del. Poslaniška konferenca je sporočene razloge odobrila in dne 30. maja t. l. izročila avstrijskemu poslaniku v Parizu posebno noto, v kateri je zahtevala od avstrijske vlade, da ukrene vse potrebno v smislu predpisov, predvidenih v členu 33 saintgermanske mirovne pogodbe glede pomirjenja obmejnega prebivalstva.

Seja ustavnega odseka.

Belgrad, 27. junija. Danes ob 9. uri dopoldne se je vršila seja ustavnega odseka. Minister g. Trifković je govoril o svojih predlogih glede členov 95 in 96. Republikanec Gjonović je vprašal, ali bodo okrogli samoupravna telesa. Minister g. Trifković je odgovoril, da se to ne bo zgode. — Poslanec Pavle Angjelić in Vozoper določitev števila prebivalcev ter se izjavil proti zgodovinskim in plemenskim mejam. — Poslanec Pavlo Angjelić in Vojislav Lazić sta predlagala, da se izpusti beseda »okroglic«. — Poročevalec dr. Laza Marković je pobijal izvajanja poslanca Avramovića. — Nato so sprejeli novo stilizacijo člena 95 in so prešli na razpravo o členu 96. — Poslanec Lazić se je protivil, da bi se dala mestom posebna samouprava in je zahteval, da se mesta izenačijo s seli. Nato je bil z veliko večino sprejet izpremenjeni člen 96. Ob 10. uri se je seja ustavnega odseka zaključila, da bi se vršila konferenca vladnih skupin o izpremembah prehodnih odredb.

Sokolski zlet v Osljeku. — Nasprotstvo med Hrvati in Srbi.

Osljek, 27. junija. (Izv.) Po vseh znakih sodeč, bo doživel sokolski zlet, ki bi se imel vršiti jutri, popoln poraz. V mestu je prišlo v več krajih do nasprotstev med hrvatskimi in srbskimi sokoli.

LISTEK.

Fran Radešček:

Preko Albanije.

(D dalje.)

V pristanišču.

Po trenutnem odmoru sem prilezel ves izmučen na dogovorjeno mesto. Lovšin in Zdešar sta že čakala, tudi Gerbič je že prihijl. Svoj dogodek sem jim omenil na kratko, ker ni bilo časa za to. Zanimalo nas je bolj veselo poročilo Gerbičeve, da je pot v pristanišče prosta.

Takoj smo se napotili po položni stezi navzdol in se v pristanišču pomešali med čakajoče potnike: poslanca, ministre, častike, nekaj njihovih žena in otrok ter peščico višjih uradnikov, bogatašev in protežerancev. Posebno mi je ostala v spominu silhueta Stojana Protića, sedečega na svojem kovčegu ob pomolu.

Vsak na svojo roko.

Ko smo ugotovili, da je kontrola potnih listov tako stroga in večkratna, da je nemogoče preriniti se na zastraženi pomol, smo se odločili delati vsak na svojo roko. Moj namen je bil plezati po tramovju v vodi izpod pomola do barke. Toda nikakor nisem mogel neopažen v bližino. Vsakokrat me je orožnikova roka potisnila nazaj.

Osiječki srbski sokoli so izjavili, da ne bodo prisostvovali zletu in prirejajo jutri svojo posebno zabavo in javni nastop. Drugi srbski sokoli so hodili po mestu in prepevali velikosrbske pesmi. Zdi se, da cela prireditev ne bo doživela dobrega konca.

Italija in mala ententa.

Praga, 27. junija. (Izv.) V tukajšnjih političnih krogih je vzbudila veliko pozornost interpelacija, ki so jo vložili nekateri poslanci italijanskega parlamenta, na italijanskega ministra za trgovino z ozirom na češkoslovaško konkurenco. Smatra se, da je to akt maščevanja italijanskih vodilnih krogov, ki niso naklonjeni poslednjim dogodkom v centralni Evropi in jih zveza držav male entente navdaja s strahom.

Važna seja italijanskega parlamenta.

Rim, 24. junija.

Pred sporazumom med socialisti in katoliško ljudsko stranko. — Za svobodo verske šole. — Komunistični poslanec proti brezverski šoli. — Za decentralizacijo uprave.

Dne 24. t. m. je imel v rimskem parlamentu velik govor socialist Turati. Takoj uvodoma je izjavil, da mu je država nad vse in da če bi imel voliti med stranko in državo, bi volil državo. Nato je očital vladi, kako se je hotela z novimi volitvami iznebiti neljubih ji strank, posebno socialistične in kako so se volitve v ta namen potvarjale z vsemi mogočimi sredstvi od sklepanja neodkritosrčnih in protinardnih političnih zvez do najbrezobzirnejšega nasilja. A vse to vladi ni nič pomagalo: »Nova zbornica se nam predstavlja s svojim starihim licem. Ojačeni sta se vrnili tisti dve stranki — socialistična in popularna (ljudska) — ki sta najbolje organizirani in ki se čutita danes druga druga bližji, nego sta si bili prej, ker ju družijo spomin na skupno obrambo.« Tisti — je nadaljeval Turati — ki je izšel iz teh volitev kot premaganec, ni nihče drugi nego vlada in če bi ta vlada imela kaj poguma, bi morala biti danes v demisiji. A naj so bile volitve in naj so se vršile tako ali tako, enega danes ne sme nihče pozabiti: da stoji nad vsemi strankami — Italija! Te besede je govoril Turati z ganjenim glasom, nakar je nastal v zbornici vihar navdušenja in ploskanja. Tudi socialisti so vstali in se udeleževali patriotične manifestacije. Nato je Turati ostro bičal vlado, ki je zakrivila sedanje žalostne razmere. Ona kaže svojo moč nasproti slabejšim, nasproti močnejšim je uslužna. Sodna oblast nima več nobene moči, proletarske organizacije so v nevarnosti, kultura in država sta razveljavljeni. Vse temeljne svoboščine, vsa jamstva za varnost osebe in imetja so danes dejansko ukinjene, vse določbe kazenskega zakonika se smejo brez kazni kršiti. Če pojde tako dalje, mora biti konec italijanske kulture. A Italijo čakajo prav sedaj ogromne naloge, saj je pol Italije treba nanovo ustvariti, pol pa obnoviti. Tu je treba zastaviti vse moči in govornik pozivlje na složno rešilno delo vse, ki so dobre volje. Govornik trdno veruje v plodne sile Italije in v odločilno moč socializma. Konča s klicem »Viva l'Italia!«

Za Turatijem je govoril poslanec ljudske stranke Martire, ki je predlagal naslednji dnevni red: »Zbornica prizna potrebo, da se uveljavi politika svobode in decentralizacije na področju dobrodelnosti, javne pomoči in šolstva. Država ima dolžnost, da podpira in izpolnjuje svobodno iniciativo, da se tako vspodbude vse duševne in

gospodarske sile na korist mladinskega varstva in za boj proti analfabetizmu.« — Kakor Turati tudi govornik veruje v poslanstvo Italije. Toda dejstvo je, da med italijansko mladino narašča kriminalnost, kar kaže, da italijanska vzgojna zmožnost preživlja krizo. Govornik dokazuje nesmišlformule o laični šoli in izrazi upanej, da se bo pravno in politično zadovoljivo rešil spor med cerkvijo in državo.

Nato je govoril komunist Graziadei, ki je zagovarjal komunizem in njegovo poslanstvo. Zanimivo je, da je v svojem govoru med drugim izjavil, da se strinja s poslancom Marticijem v tem, da je laiška šola konvencionalna laž; vzgoja brez vere, ki jo oživlja, ni mogoča.

Po Turatijevem govoru je v zbornici med poslanci začel krožiti list z besedilom: »Filip Turati in Filip Meda danes zaročena.« (Meda je parlamentarni vodja ljudske stranke.) Ko je Turati dobil list v roke, je šegavo pripisal: »Pozdrav, a ne voščilo!« in ga poslal Medi.

Kakor poročajo rimski listi, ima zveza med socialistično in ljudsko stranko na obeh straneh goreče pristaše. V parlamentu in zunaj njega se vrši intenzivno delo, da se zveza čim prej uresniči. Zdi se, da je stvar tik pred zaključkom. Sporazum naj bi slonel na tej-le široki podlagi: V notranji politiki se mora predvsem upostaviti državna avtoriteta in zavarovati državljanske svoboščine in pravice sindikatov. V zunanji politiki se morajo revidirati pogodbe v Versaillesu, S. Germainu in Sevresu; Nemčiji se mora pomagati, da bo mogla zadostiti svojim obveznostim. V gospodarski politiki se mora izvesti decentralizacija uprave in preosnovati krajevni davki; voditi je treba smelo politiko v izvajanju javnih del; izkoristiti se morajo vsi naravni zakladi in industrializirati kmetijstvo.

Kongres angleške delavske stranke.

V istem času kakor zastopniki komunističnih strank celega sveta, ki zborujejo na kongresu III. internacionale v Moskvi, se je zbralo v Brightonu okoli 1000 delegatov angleške delavske stranke (Labour Party), kateri zastopajo 4.257.000 organiziranih članov.

Angleška delavska stranka je najmočnejša delavska politična organizacija na svetu. Pred dvajsetimi leti je štela 375.931 članov in imela v parlamentu dva zastopnika, danes pa je prekoračila število 4 milijonov in je v parlamentu zastopana po 70 poslancih. Njen voditelj je znani Arthur Henderson, ki je bil med vojsko v Lloyd Georgevem kabinetu minister za narodno edinstvo.

Preden se je otvoril kongres, je Henderson objavil članek, v katerem je poudarjal, da se morajo strokovna delavska vprašanja reševati neodvisno od političnih vidikov.

Kongres je otvoril predsednik Labour Party, Cameon, ki je zelo napadel Lloyd Georgea. Njegova politika ima za posledico gospodarsko razsulo v celi deželi. Sedanja brezposelnost je po velikem delu posledica angleško-francoske politike, ki hoče Nemčijo gospodarsko pritisniti na steno. Mesto k gospodarski povzdigi vede ta politika ravno k nasprotnemu rezultatu. Govornik se je skliceval predvsem na rapidno propadanje ladjedelniške industrije, ki je v direktni zvezi s takozvanimi reparacijami, kajti Nemčija je izročila Angliji že toliko ladij, da zdaj 1 milijon ton angleškega trgovskega brodovlja leži brez vsakega dela po pristaniščih in so angleški ladjedelniški delavci brez posla.

njega. Takoj jim je sledil v koraku. Nikdo se ni zmenil zanj. Vstavili so se pred veliko skalo. V senci te skale se je zibal — čoln in v njem Arnavt, ki je čakal za skriti prevoz potnikov.

Prišleci so brez obotavljanja vstopili v čoln. Isto je storil tudi Zdešar. Nikdo mu ni branil. Potniki so mislili, da se je Zdešar že sam tudi sporazumel z Arnavtom, Arnavt pa je gledal le na število. Ker je bilo dogovorjeno število polno, je Arnavt hotel odriniti, toda drugi ga prosijo naj še potrpi. Čakali so namreč še nekoga. K sreči Arnavt ni znal srbsko; zato se niso mogli sporazumeti, ker ni bilo tolmača. Arnavt je z veslom odrinil čoln in po ovinku so se približali z nasprotno, neosvetljeno strani parniku, s katerega je visela lestva iz vrvi. Tu je vsak stisnil Arnavtu svoj del pogojene vsote, Zdešar pa je zagrabil lestvo kot najbližji in jaderno priplezal na krov. Robantanje Arnavta je bilo odveč.

Zdešar se je bal, da ne pride do revizije potnih listov na ladjah, ker bi v tem slučaju moral jadrati nazaj na obalo. Zato se je, kot mehanik, spustil v strojni oddelek doli v parniku. Kmalu se je sporazumel s kurjači in pridno metal premog v ogenj. Gori na krovu so mnogi stradali, Zdešar pa se je mastil ob pečenki in vinu ter se kopal v znoju ob strojnih pečeh. Tako je prispel v Italijo.

Parlamentarni odbor, v katerem so zastopani razni poslanci Labour Party tudi zastopniki strokovne organizacije, takozvane Trade-Union, je protestiral zoper vladni načrt, da se poviša carina na uvoz. S tem se bo po mnenju delavskih voditeljev produkcija le še podražila, izvoz bo padel in gospodarska kriza bo še hujša.

Največ zanimanja je bilo za govor tajnika rudarske zveze, Hodgesa, ki je poročal o rudarskem štrajku. Delavstvo ni moglo zlomiti delodajavstva in bo moralo kapitulirati, ker mu sicer preti lakota. Med vzroki je navajal Hodges predvsem pomanjkanje solidarnosti med raznimi delavskimi skupinami v strokovni organizaciji. Izjavil je, da bo delavstvo po končanem štrajku napelo vse sile, da se zruši vlada, da tako s političnimi sredstvi doseže to, česar ni moglo z gospodarskim bojem.

O debati glede te točke še ni točnih poročil. Ve se le, da je kongres sklenil resolucijo, da ima tako politična stranka kakor tudi strokovna organizacija ruderje podpirati, ne ve se pa, s katerimi sredstvi, ali denarno ali potom splošnega delavskega štrajka? Slednje je zelo neverjetno.

Kar se tiče III. internacionale, je kongres odločno izjavil, da stoji angleško delavstvo slejkoprej na stališču II. internacionale in noče imeti ničesar skupnega z Moskvjo. Kongres je tudi odklonil zahtevo angleške komunistične delavske stranke, naj se sprejme v Labour Party in se je pri tozadevnem glasovanju pokazalo, da 4 milijoni angleških delavcev nočejo imeti komunistov v svoji sredi.

Katoliški vestnik.

JUGOSLOVANSKI ŠKOFJE O VERSKI IN SOKOLSKI VZGOJI

Jugoslovanski katoliški škofje so izdali pastirski list, v katerem razpravljajo o najglavnejših zmotah našega časa in svarijo vernike pred temi zmotami. »Poguben je napačen nauk o zemeljskih stvarih,« pravi pastirski list, »ali še pogubnejše je, ako se napačen nauk niniša na naše duševno življenje. Verske resnice morajo prevzeti vso našo dušo in naše srce ter našo voljo, da moremo po njih ravnati vse svoje misli, vse svoje nazore in vse svoje življenje in zato ste, bratje, uprav dolžni kar najbolj poznati one važne in vzvišene resnice. Kako jih boste spoznali? Naš Gospod Jezus je naravnost zapovedal Cerkvi, naj nam po škofih in duhovnikih te večne resnice vedno propoveduje! Razlaga in proti zmotam brani. Škofje in duhovniki so dolžni razlagati vam posebno one nauke, katere hudobni svet zaničuje in tepta po svojih raznih listih in društvih. Škofje in duhovniki ne smejo molčati. Oni so dolžni vas in vaše otroke varovati, da vas s svojimi tako velikimi zmotami ne zastrupe lažnivi preroki, slabi listi, bogomrzka društva. Sam Gospod Jezus naroča, naj škofje in duhovniki ne bodo nemi psi, ki so mirni, ko pride tat v hišo. Škofje in duhovniki morajo dvigniti svoj glas povsod, zlasti na najsvetejšem mestu, v cerkvi na prižnici. In vi s polno pravico pričakujete od svojih škofov in duhovnikov tako obrano. In opravičene bi bile vaše tožbe, ako bi se škofje in duhovniki bali ugovaranja, zaničevanja, mržnje in prognanstva, pa bi zato ne govorili in klavirno molčali.

Nadaljujoči o krščanski vzgoji otrok, polagajo škofje v pastirskem listu krščanskim staršem sledeče na srce:

Krščanski roditelji! Zato se ne boste čudili nam škofom, vašim pastirjem, da smo takoj dvignili svoj glasen ugovor, ko smo čuli, da se resno namerava vzgajati

Niti tovariši niso imeli uspeha.

Ker te noči nismo niti poskušali priti na itak že zasedeno ležišče na trdih tleh arnavtske kavarne, smo se napotili v »taborišče« slovenske skupine na obalski pesek. Medtem je parnik že dvignil sidra, pogasil luči in neslišno odplul.

Razen Marušića, Kruleja in Zdešarja so bili še vsi v številu. Niti njim se ni posrečilo. Toda takrat ni nikdo slutil, da se je Zdešar vkrcal s pomočjo arnavtskega čolna. Zato so se vsi jezili na Arnavta, češ, da jih je prevaril. Toda šlo je samo za nespornost. Arnavt je čakal s čolnom na enem koncu pristanišča, naši »potniki« pa na drugem koncu.

Težave z drvimi.

Z drvimi je bil križ. Sekire nismo imeli, odpadlo suhljad so pa že davno drugi pobrali. Dokaj visoko v hribu je bilo nekaj hoste in od tam smo vlačili, kar se je dalo z rokami odlomiti. V pristanišču je bilo trnjevega grmovja dovolj, ki pa je ostalo nedotaknjeno. Nekaj vrbovine je bilo tudi med bičjem v nedostopnem močvirju.

Tako smo prebili tudi še ostali del noči le ob ugasujoči žrjavi. V hladni decemberski noči, ob ostru morskem sarni, zakopani v vlažnem pesku, čegar gornja plast je bila sicer suha, smo predremali minulo dogodke in napore.

vaša deca ne v duhu Jezusovem, ampak v duhu sokolskem. Pa kakšen je ta duh sokolski? To vam pove najbolje odločna in jasna beseda nekega Sokola v imenu vseh v hrvatskem listu »Novi Rod« od 1. marca 1920, ki se glasi: »Da, to je jasno, da noben Sokol ne more biti rimski vernik, kar je isto kakor duševni suženj... Res, sokolstvo in katolicizem se izključujeta, in nepošten je oni, ki bi kdaj mislil, da to zanika... Enkrat za vselej in enkrat za vse Sokole: mi smo v boju ne samo proti Orlom, ampak proti papežu, kardinalom in vsem nenarodnim duhovnikom.« Ali niso to najsilnejše zmote, ki se protivijo jasno razloženim resnicam, ki smo jih početkom premislili? Ali bi vi, krščanski roditelji, smeli dopustiti, da se vaši neodrasli otroci v tem bogomrzkem, protikatoliškem duhu vzgajajo in napolnjujejo z mržnjo proti duhovnikom, proti službi božji, proti Cerkvi, proti Jezusu in Materi božji, proti samemu večnemu Bogu? Mi škofje smo se odločno ustavili tej krivični nameri. A kaj so storili prijatelji Sokola? Čujte. Javno so pisali, da škofje lažejo. Grdo zasramovanje! Ali dobri katoliki so razpisali nagrado deset tisoč kron onemu, kateri bi dokazal škofom najmanjšo neresnico. Pa nihče še ni poskusil, da bi na ta lahek način zaslužil sebi te tisočake.

Predragi naši verniki! Še eno resno vprašanje! Povejte nam: ali smejo vaši odrasli mladeniči v Sokole, vaše odrasle hčerke v Sokolice? Ako hočete, da se vaši sinovi in vaše hčerke odvrnejo od Boga, od Jezusa, od Marije, od Cerkve, od krščanskega življenja, od resnice, od blažene večnosti, potem le dopustite svojim mladeničem v Sokole in svojim hčeram v Sokolice! Ali vi, dragi kristjani, ki vidite v Jezusu in v Cerkvi edino rešitev, vi tega ne boste nikdar dopustili, vi boste z vso močjo zaeno z nami škofi zabranili svojim otrokom zahajati v društvo Sokol, vi boste z nami škofi odločno obsodili to društvo.

c Papeški nuncij v Subotici. Papežev nuncij, predstavitelj Vatikana na belgrajskem dvoru monsignor Cherubini, je javil, da bo prisostvoval katoliškemu kongresu, ki se bo vršil 14. avgusta v Subotici. Za ta kongres se vrše velike priprave.

Učiteljski vestnik.

Gospod Luka Jelenc je na seji sosveta UJU podal urbi et orbi izjavo, po kateri morajo učitelji, člani »Slomškove zveze«, biti iz SLS ali iz šole. Odbor SI. zveze te izjave ni smatral vredne odgovora in bi se ne pečal z njo, ako bi mu ne bil naznanjen nastopni slučaj: V Starem trgu pri Ložu službuje že 12 let učitelj R. Smolik, je član »Slomškove zveze« in delaven v takojšnjih krščanskih organizacijah. Nasprotniki bi se ga radi iznebili in so ga ovadili — kot komunisti. In posledica? Ne da bi bil dobil ovadbo v zagovor ali da bi bil zaslišan na kak evropski način, je prestavljen v drug službeni kraj. Napravili so ga sicer za nadučitelja, kar je dokaz, da višja šolska oblast ne veruje ovaduhom — in vendar mora proč v hribe. Nam je neumljivo, kako more neveren komunist avanzirati preko vseh postavnih določb za nadučitelja! Pa o tem naj razmišljajo tovariši iz tabora UJU. Odbor »Slomškove zveze« se je obrnil na višji šolski svet vsled tega slučaja s prošnjo, da uvede proti »Slomškovi zvezi« strogo preiskavo. Zaslišajo naj se vsi višji in okrajni šolski nadzorniki, ki naj izpovedo na sledeča vprašanja:

1. Vršijo li člani »Slomškove zveze« v šoli službene dolžnosti, kakor jih jim predpisujejo zakoni in zakonite odredbe?

2. Je-li delovanje članov »Slomškove zveze« izven šole državi nevarno?

3. So-li člani »Slomškove zveze« prisegli zvestobo in vdanost Nj. Veličanstvu kralju Petru in Nj. Visočanstvu regentu Aleksandru?

4. Se-li more iz kakoršnega koli povišja sklepati, da so člani »Slomškove zveze« protidržavni element?

5. Ali se člani »Slomškove zveze« odtegujejo narodnemu delu? itd.

Odbor »Slomškove zveze« izjavlja, da takoj odstopi, ako mu višji šolski svet more pokazati po objektivni preiskavi najmanjšo nekorektnost proti državi katerekoli člana »Slomškove zveze«. Kako resna in logična pa je izjava gospoda člana višjega šolskega sveta L. Jelenca, razvidi svet lahko že iz tega, kar bivše član »Slomškove zveze« sprejemajo v UJU z velikim veseljem, čeprav so bili še včeraj Slomškari in kot takli — protidržavni element.

Farizejstvo. Poleg uradnih poročil o sejah Višjega šolskega sveta, izhajajo redno tudi neuradni komentariji v »Jutru«, ki je nekako poloficiozno glasilo g. Jelenca, predsednika Udruženja. Tako tudi petkova številka tega lista prav ljubeznivo poroča o interpelaciji g. kanonika Nadraha radi poročila nekega šolskega nadzornika o klerikalizmu, Slomškovi zvezi itd. Zraven zopet prav kolegialno namiguje o »napredni« večini Višjega šolskega sveta, ki je baje govorila o protidržavnih, neznanih,

podkupljenih, protinarodnih klerikalnih učiteljih. Ako hoče zvedeti informator »Jutra« definicijo o narodni in ne vem še kakšni značajnosti, naj se kar obrne na podpredsednika Višjega šolskega sveta, ki je že pred vojno napisal ducat veleavstrijskih mladinskih knjig, gotovo iz same ljubezni do Jugoslavije. Ta slavna »napredna« večina ima morda v svoji sredi ali vsaj v svoji bližini še kaj takih podobnih jugoslovanskih značajev. Javnost bo tudi rado vedna, kdo je pisal med vojno v »Učiteljskega Tovariša« navdušena poročila o vojnih posojilih in avstrijskih zmagah. Uverjeni smo, da je še tudi med demokrati nekaj poštenih mož, ki bodo zapodili iz svojih vrst jugoslovanske »značaje«, kateri so še pred nekaj leti, seveda iz same značajnosti na vatle prodajali svoj avstrijski patrijotizem, a danes kriče in vpijejo proti drugim, mesto proti samim sebi.

Politične novice.

— Kako dele Slovenijo. Centralistično »Jutro« deli Slovenijo na podlagi »posebnih leg«, »prometnih ozirov« in »gospodarskih interesov« na velike kotline. Te kotline so: 1. Ob gorenji Savi od Zirovnice do Zaloga, Iga in Vrhniške; 2. kotlina krško-brežiška; 3. celjska kotlina in 4. mariborsko-ptujska kotlina. Te kotline hočejo centralisti razdeliti tako, da bi spadale kotline pod 1. in 2. pod ljubljansko, in kotline pod 3. in 4. pod mariborsko oblast, da bi se doseglo približno enako število prebivalstva v obeh oblastih. Na podlagi teh »konstatacij« priključuje dr. Zerjavovo glasilo brežiško okrajno glavarstvo (sodni okraj Brežice, Kozje in Sevnico) k ljubljanski skupini in ravnotako tudi iz celjskega glavarstva vzeti sodni okraj Laško ali vsaj njega južnozgodnji del s Trbovljami-Hrastnikom in Zidanim mostom (aha! volivna geometrija in ne gospodarski ozir!) Meje kranjske oblasti hočejo torej pritisniti precej daleč preko starih štajerskih mej, menda zato, da bo »kranjska votlina« večja kakor »štajerska kotlina«! — Samo na eno kotlino so še pozabili: pod katero oblast naj pripada »kotalina« v demokratskih možganih, da bo zadoščeno »posebni legi«, »prometnim ozirom« in »gospodarskim interesom«? Mogoče pod oblast kakšne banke? Bi bilo za premisliti!

— Ribnica. V nedeljo, 26. t. m., je Kmetska zveza priredila političen shod, na katerem je poročal poslanec Škulj. Udeležba je bila zelo obilna. Po daljšem poročilu o delovanju Jugoslovanskega kluba v konstituenti se je soglasno z odobravanjem sprejela resolucija, da se pohvali odločno delo naših poslancev in posebno še njih odločni korak, da so zapustili zbornico, ker naše ljudstvo ne soglaša s centralistično ustavo.

— Muslimani so postali naenkrat »klerikalci«. V »Jutru« beremo: »... vsa dunajska politika je mirno pustila, da so (muslimani) fanatizirali ljudstvo do skrajnosti z muslimanskim klerikalizmom«. — Dokler so pomagali muslimanski begi demokratom spravljati centralistično ustavo pod streho, so bili »zvesti patriotje, udani narodu in državi« itd. Ko so se pa sprli in demokratom pokazali, da so bolj pretkani kot Draškoviči in Zerjavi, so pa »klerikalci«. Za klerikalce je to zelo razveseljiv pojav, ker bo, če pojde tako nekaj časa naprej, kmalu ves svet klerikalen, ne samo Slovenija in Jugoslavija.

— Sumljive praktike. Demokrasko časopisje je z veliko radostjo objavilo vest, da so muslimani iz Južne Srbije sklenili glasovati za ustavo, čeprav so bili prej glede rešitve agrarnega vprašanja v Južni Srbiji nepopustljivi. O tem naglem preokretu v držanju muslimanov iz Južne Srbije piše včerajšnja »Pravda«: »Pri muslimanih iz Južne Srbije je nastopil preokret. Odkar je džemijet (turško-nacionalistični zbor) sklenil, da v agrarnem vprašanju ni popuščanja, so pogajanja zastala in oni se sploh nič več nečejo pogajati. Tako so včeraj zvečer izvestili vlado. Včeraj je pa vzbudila med njimi vznemirjenje neka druga vest. Iz Skoplja so javili, da je džemijet sklenil, naj muslimanski poslanci glasujejo za ustavo in naj ne zahtevajo vnaprej nikakih obljub. (!) Toda muslimanski poslanci tega sklepa džemijeta še niso prejeli. — Ne gre tako lahko s Turki!«

— Za jezikovno ujedinjenje. V belgrajskih listih čitamo razpis nagrad, katere razpisuje srbska kraljevska akademija znanosti. Med temi se nahaja nagrada iz ustave Marinkovičeve za »poetski spis v stihu ili v prozi s moralnom i patriotskom tendencijom, koji je napisan čistim srpskim jezikom«. Srbska akademija torej ne bo trpela, da bi se kdo »iztical« v jugoslovanski.

— Same »naredbe in odredbe«! — Pesimizem belgrajskih demokratov. Včerajšnja »Pravda« (od 27. junija) javlja, da je finančno ministrstvo sklenilo pripraviti zakonski predlog o proračunskih dvanajstih do 1. decembra t. l. Ta predlog bi prišel pred parlament kot nujen, kakor hitro bi se ustavotvorna skupščina pretvo-

nila v pravi parlament. Če bi pa glede sprejetja ustave nastale težave in nova odlaganja, potem bodo pa dvanajstine odobrene s kraljevsko naredbo. — Tako piše glavno demokratsko glasilo en cel dan pred širokoustnim razglaševanjem drugih demokratskih listov, da je sprejetje ustave vsaj na Vidov dan garantirano!

— Radić o položaju. Zagrebški dopisnik »Beogradskega Dnevnika« je vprašal Radića, kaj misli o današnjem političnem položaju in če bi on prišel v Belgrad, ako ta vlada pade. Radić je odgovoril: »Da. Mi smo pripravljeni sodelovati pri ustavi, toda ta vlada mora prej pasti, predno sodelujemo. Metode, kakršnih se poslužuje ta vlada, niso več evropske. Najbolje bi bilo razpisati nove volitve za konstituanto. S tem bi bili Hrvati zadovoljni in našla bi se pot za sporazum.«

— Avstrija dobi zapadno Ogrsko. »Parlamentskorrespondenz« je sprejela od poučene strani vest, da so entente sile poslale madžarski vladi noto s pozivom, naj pazi na to, da pri izpraznitvi Avstriji prisojenega zapadno-ogrškega ozemlja ne bo nobenih izgredov in da se prepreči eventualni poizkusi upiranja proti izvršitvi trianonske mirovne pogodbe. Nadalje je ententa pozvala Avstrijo, naj nominira zastopnika za komisijo določitve meje v zapadni Ogrski. »Parlamentskorrespondenz« dostavlja, da je pričakovati, da se bo predaja zapadne Ogrske izvršila v prihodnjih tednih. Kakor doznava druga korespondenca, bo za zastopnika Avstrije imenovan dvorni svetnik Neugebauer.

Za avtonomijo Slovenije.

Nadaljnih sledečih 39 občin je sklenilo v občinskih sejah resolucije za avtonomijo nerazdeljene Slovenije:

Občina Veselovo pri Kranju (5. junija) — občina Tunjice (dne 29. maja); — občina Sv. Križ pri Kostanjevici (19. junija); — občina Drašiči pri Metliki (12. junija); — občina Dolsko pri Kamniku (22. junija); — občina Dole pri Litiji (20. junija); — občina Št. Jurij pri Grosupljem (22. junija); Motnik pri Kamniku (19. junija); — Zminec (20. junija); — občina Polšnik pri Litiji (21. junija); — občina Mekinje pri Kamniku (19. junija); občina Velikikamen pri Brežicah; — občina Koprivnica pri Brežicah; — občina Merčna Sela; — občina Verholc okraj Konjice; — občina Spodnji Dolič Konjice; — občina Paka, Konjice; — občina Brezina, Konjice; — občina Konjice okolica; — občina Žiže, Konjice; — občina Gotovlje, Celje; — občina Mislinje, okraj Slovenji Gradec; — občina Sv. Krištof pri Laškem; — občina Stari trg pri Slovenjem gradu; — občina Marija Gradec pri Celju; — občina Zakot, je, okraj Slovenji gradec; — občina Zakot, okraj Brežice; — občina Št. Jur ob Južni železnici; — občina Nezbiše pri Pristavi; — občina Sv. Ema pri Pristavi; — občina Šmarje pri Jelšah, Tunjice pri Kamn., Velika Dolina na Dolenjskem, Dol v Beli krajini, Trzin, Sv. Jurij pod Kumom, Talčič vrh pri Črnomlju, Dol pri Ljubljani, Št. Lambert pri Litiji.

Dnevne novice.

— Prihodnja številka »Slovenca« izide radi državnega praznika in praznika sv. Petra in Pavla šele v petek.

— Rezervni častniki! Komanda ljubljanskega vojnega okrožja v Ljubljani je sporočila, da se večje število rezervnih častnikov še ni prišlo svojim pristojnim komandam. V njih lastnem interesu se dotični opozarjajo, da to čimprej store, ker se bo drugače smatralo, da ne reflektirajo na svojo častniško šaržo v naši armadi in se jih bo v bodoče uvrstilo kot vojne obveznike brez čina. Naj torej vsak rezervni častnik, ki se še ni prijavil, naznani svoje ime z drugimi potrebnimi podatki in stanovanjem, komandi vojnega okrožja v Ljubljani. V to svrhu radevolje posreduje tudi mestni vojaški urad v Mestnem domu za one, ki stanujejo v Ljubljani.

— Šolska razstava na Viču. Dne 29. t. m. si vsakdo lahko ogleda šolsko razstavo deške šole. Odprta je od 8. ure do 12 ter popoldan od 2. do 6. ure.

— Nov list. Dne 1. julija 1921 prične izhajati »Vpokojenec«, mesečnik, glasilo I. splošnega društva jugoslovanskih vpokojencev s sedežem v Ljubljani.

— Vidov dan, t. j. danes, je od belgrajske vlade proglašen kot državni praznik. Na železniških voznih redih čitamo, da ti in ti vlaki vozijo samo ob nedeljah in praznikih. Ljubljanski inspektorat državnih železnic oz. ravnateljstva v Zagrebu pa pač ne smatra Vidovega dneva za praznik, ker ta dan ne vozijo vlaki, ki so v voznem redu označeni, da vozijo ob nedeljah in praznikih.

— Za izseljenje. Ameriški konzul naznanja v zvezi z nedavno priobčeno objavo, da ne bo delil vizov do 5. julija 1921.

— 20letnica mature na gimnaziji v Mariboru obhajajo tovariši, ki so l. 1901. maturirali, dne 18. in 19. julija v Mariboru. Stančen vzpored se odpošlje vsem tovarišem te dni. Na veselo svidenje!

— Imenovanja v državni službi. Pri gradbeni direkciji v Ljubljani so imenovani s pravno veljavnostjo od 1. junija 1920: Deželni tajnik Ivan Škarja za vladnega svetnika VI. činovnem razredu in šefa administrativnega oddelka gradbene direkcije, stavb. svetnika inž. Rudolf Zajec in Matija Krajc za stavbna nadsvetnika v VI. čin. razredu, stavb. nadkomisar inž. Franc Emmer za stavb. svetnika v VII. čin. razredu, stavb. komisar inž. Ciril Pirc, Walter Ahlfeld, Janko Kukovec, Anton Dolenc in Franc Rueh za stavb. nadkomisarje v VIII. čin. razredu, stavb. adjunkt Friderik Haufen za stavb. komisarja v IX. čin. razredu, rač. svetnik Anton Bernik za rač. nadsvetnika v VII. čin. razredu in šefa računskega oddelka gradbene direkcije, rač. svetnik Mirko Česnik za rač. nadsvetnika v VII. čin. razredu, rač. revidenta Jernej Erman in Adolf Potokar za rač. svetnika v VIII. čin. razredu ter pisarn. adjunkt Franc Ahčin za predstojnika pomožnega oddelka v VIII. čin. razredu.

— Mastne plače katehetov. V »Slovenca« od 23. junija t. l. čitam o krasni plači, ki jo dobiva katehet na deželi. Ni sam. Poznam n. pr. drugega gospoda, ki poučuje na šoli doma sedem ur na ekskurzendo šoli, oddaljeni 4 km, štiri ure. Tam mora tudi kositi. Kaj mislite, koliko dobi za to svoje delo? Čujte: Polletno 18 vin. manj kakor 400 kron. Računite kosilo na vnanji šoli samo po 20 kron! Vse drugo mu pa ostane kot »mastna plača«. Prejšnja leta so plačali nekaj več. Letos so pa menda počitnice odšteli — ali kako?

— »Za narodno jedinstvo.« Belgrajski listi imajo sledečo dnevno vest: »Ministrstvo prosvete je odobrilo potreben kredit za podpiranje vseh prosvetnih in kulturnih ustanov, ki bodo delale za okrepitev našega jedinstva med prebivalstvom.« — Ali sta »Jutro« in »Njiva« v finančni stiski? Kako je pa s prvim v iste vrste namenjenim kreditom v znesku 4 milijonov K, o katerem je pisala že »Jugoslavija«, da je iz njega dobilo društvo »Akademija« 400.000 kron podpore, ne da bi bilo priredilo le eno znanstveno-poljudno predavanje?

— Značilno. »Slovenski Narod« z dne 12. junija t. l. je objavil članek iz Idrije, tiče se prepovedi uporabe šolskih telovadnic Sokolu. Na koncu dopisa stoji sôfističen stavek: Orla dotični odloki ne omejuje; v tolažbo Sokolom bodi namreč povedano, da ga omenjajo drugi, ki tudi Orlu prepovedujejo uporabo šolske telovadnice. Če Sokoli žele, da se stavijo še Orlu ovire na pot, pač ne želijo drugega kakor italijanske politične oblasti same in si lahko v tem oziru kar bratski podajo roko; značilno je potem pač le, da Italijani tako nemilo vračajo svojim zaveznikom. Treznomislemu delu idrijske sokolske organizacije kličevo v teh, za nas vse težkih dneh: Bratsko čutimo z vami! prenapeteži, ki imajo skomine po bratomornih političnih bojih Jugoslavije pa naj si zapišejo v svoje albume: Značilno!

— Zopetno podraženje tobaka. Delegacija ministra financ v Ljubljani objavlja uradno, da veljajo izza dne 1. julija 1921 nove povišane cene za izdelke tobaka varne v Ljubljani. Najfinejši hercegovski tobak, ki je stal doslej 12 din. (100 gr), bo stal 14 din., fini turški tobak, zavojček po 25 gr bo stal 3 din. (doslej 2 din. 25 para), fini hercegovski, zavojček po 25 gr, 2 din. 50 para (doslej 1 din. 62½ para), srednje-fini turški, zavojček po 25 gr bo stal 1 din. 50 para, najfinejši ogrski, zavojček po 25 gr, bo stal 87½ para, domači tobak za pipo 75 para; cigarete bodo stale in sicer egipčanske 22 para, dame 12 para, športke 10 para, ogrske 5 para; smotke bodo stale in sicer trabuke in britanike 1 din. 50 para, operas 1 din. 20 para, viržinke 1 din. 10 para, portorike 75 para, brazilke 75 para, viržinke 60 para, namešane inozemske 60 para, kratke domače 50 para, klobase bodo stale 1 kg 40 din. itd. — To novo povišanje tobaka in cigaret ni po našem mnenju niit najmanj upravičeno, kajti kvaliteta tobaka, ki se sedaj prodaja, je pod vsako kritiko in so bile že stare cene močno pretirane.

— Vpokojeni častniki. Novosprejeti in počeni 20. januarja t. l. vpokojeni častniki vojske kraljevine SHS naj v lastnem interesu takoj vpošljejo svoje natančne adrese pod šifro »Uverenje 1921« na uredništvo lista.

— Ukradel mrtvo dete. Ta slučaj se je dogodil te dni v St. Bečju v Bački. Neke žena je odnesla mrtvorojeno dete k zdravniku. V predsobi je postavila dete na mizo, sama pa je odšla k zdravniku, da se mu javi. Medtem, ko je bila pri zdravniku, je prišel v predsobo neznan tat, ki je, videč lep sveženj, istega odnesel.

— Samomori dijakov. Pred par dnevi je skočila v Maksimirska jezero 16letna dijakinja v Zagrebu, ker je dobila slabo sprčo. Rešili so jo še pravočasno. — V Somboru pa se je iz istega vzroka ustrelil dijak II. razreda Jagoš Popović.

— Neprijeten dogodek v dolenjskem vlaklu. Dne 15. avgusta 1920 so se peljali Anton Janežič, Leopold in Janez Podržaj

ter France Gerbas z vlakom iz Predol v Grosuplje. Šli so v drugi razred, dasi so kupili vozne listke za tretji razred. Službojuči sprevednik Viktor Begus jih je pozval, naj gredo v tretji razred, nakar so klicali na sprevednika: »Betrigar! Bimbo! Lump!« Vsi so se morali zagovarjati pred deželnim sodiščem v Ljubljani, ki je Janežiča oprostilo in obsodilo Janeza Podržaja na dvamesečni, Leopolda Podržaja in Gerbasa pa na enomesečni zapor. Državni pravdnik Dominico je prijavil vzklic radi preizkuse kazni.

— Žerjavov agitator, mesarjev Lojz in burna občinska seja v Višnji gori. Očividec nam poroča. Mudil sem se v nedeljo 26. t. m. v Višnjiški okolici. Dopoldne dojdem v Višnjo goro. Pred poštnim poslopjem najdem gručo ljudi. Iz hiš pa se razlega vpitje, kakor bi kak razjarjen mesar prepeval svoje vole. Stopim bližje, prašam, kaj je vendar? Odgovor: Občinska seja. Mesarjev Lojz udriha po klerikalcih. Zagledam ga. Razkuštranih las, srepega pogleda, kriči, razbija, bije po mizi: Vun, vun, župan Fugec, mora vun, on ni župan, mi imamo svojega župana tu. Resnično, prizor za bogove. Imel sem dovolj. Grem v gostilno. Čul sem tukaj, da hoče Lojze razbiti na vsak način občinski odbor in se hvali, da bo potem on gerent, to mu je obljubil sam dr. Žerjav. Čul sem tudi, da je pripovedoval ta demokratiški zaupnik, da je prejel za svoj god za »Alojzijevo« iz Belgrada, baje od samega Pašiča telegrafičen pozdrav, so podpisani tudi od Kukovca s krepkim: »Vztrajajte do zmage«. Kdo bi se ne smejal? Njegovi baci mu verjamejo. Mož trdi celo, da je akademik, da je dovršil eksportno akademijo, ljudje pa vejo, da ni mogel niti razredov nižje gimnazije prekobacati. Tako farba ljudi demokrat Lojze Turk sam o sebi. In ta naj bi bil župan? Bomo pač morali zahtevati dokaza kdaj in kje je dovršil eksportno akademijo trgovcev brez trgovine, demokratiški predstavnik Višnjiški mesarjev Lojze. Čul sem tudi v gostilni, da bo mesarjev Lojz zdaj predlagal dr. Žerjava — ko so črtali Šušteršiča — za častnega meščana. Ljudje se poprašujejo kaj je storil dr. Žerjav za mesto? No, za mesto nič, pač pa za »Sokole« in za mesarja Turka, o katerem se govori, da mu je preskrboval izvoznice preko meje za konje in goved.

— Na Breznici je prejšnji teden razsajal hud veter. Ker je pogosto menjal smer in je prihajal najprej od ene strani, nato pa od nasprotna, je polomil zlasti v zgornjih vaseh skoro vso koruzo, ki je letos tako lepo obetala. Mnogi kmetje so morali preorati njive in vsejati proso. Tudi rži bo vsled te nesreče komaj polovica pridelka. Ječmen, ki je bil v klasju, je pa veter kar osmul. Veliko opeke je po-metal raz strehe in polomil tudi nekaj sadnega drevja. Mnogi kmetje cenijo svojo škodo na več tisočakov. To nesrečo, ki ni nič manjša, kakor če toča pobije, naj upošteva tudi davčna oblast v Radovljici, ko nam bo odmerjala dohodninski davek.

— Prepodeni tat. Gospa Ivana Samoterčan v Tomačevem je prišla ob petih popoldne domov. Ko je odklenila stanovanje, je našla v njem 33 let starega moža, ki je zlagal obleko skupaj, katere je bilo v vrednosti za 12.000 kron. Tat in Samoterčanova gospa sta se prestrašeno gledala, prvi je izpregovoril tat, rekoč: »Ali ste kaj zavarovani?«, nato je pa zbežal proti Ježici v družbi neke 30 let stare ženske, ki ga je čakala za hišo.

— Draginja v slovenskih kopališčih. V »Politiki« čitamo dopis iz Slovenije: »Obiskal sem skoro vsa glavna kopališča v Sloveniji in na Hrvaškem. Lahko trdim, da so cene povsod dvakrat višje kakor lansko leto. To ni nič čudnega, če se vrše kongresi gostilničarjev stalno v Belgradu, kjer imajo gostilničarji iz teh krajev priložnost pošteno občutiti belgrajsko draginjo. Prestolnica prednjači s svojim vzgledom v vsakem oziru.« — To je popolnoma točno. Belgrajska draginja je danes že svetovno znana in mi se ji rapidno bližamo. Kakor hitro bodo pa še stanovanjske cene prišle pod svobodno konkurenco, bomo pa mi vrednejali.

— Pohištvo za novi dvor v Belgradu. Zaradi nakupa pohištva za novi dvor v Belgradu je odpotovala posebna komisija na Dunaj, ki je kupila iz likvidacijske mase starega avstrijskega dvora več luksuznih vozov z vso opremo vred. Poleg tega je nakupila komisija iz dvora Marije Terzije večje število umetnin. Glede nakupa ostalih potrebnih predmetov je pa komisija prinesla s seboj v Belgrad samo večje število ponudb različnih dunajskih tvrdk. — Ali ne bi bilo mogoče naročiti nekaj predmetov za novi dvor tudi v Sloveniji pri naših obrtnikih in industrijalcih?

— Poskus nacionalne nesramnosti, ki pa vzbuja le naše smehljaje. V Lincu je tvrdka »Abihag« — Alpine Bauunternehmens-, Industrie- und Handelsgesellschaft m. b. H. — Drugi sedež je v Gradcu. Ta tvrdka je — seveda nemško — mestnemu magistratu ponudila naprave za pretvarjanje odpadkov in smeti v gnoj. Magistrat je slovensko odgovoril, da vsled obstoječe kanalizacije itd. takih naprav ne potrebu-

jemo. »Abihag« je nato odgovorila (nemško): Prejeli smo Vaše pismo, moramo Vam pa javiti, da njegove vsebine ne moremo vzeti v vednost radi tega, ker nam je v vsej Avstriji nemogoče najti človeka, ki razume Vaš jezik. Avstrijsko zastopstvo v Ljubljani bi pa tem Abihagovcem lahko razložilo, da naj začno najprvo z odvažanjem fekalij iz svojih možganov. Potem bodo morda pametno mislili in spoznali, da so sosedje 13 milijonske države, s katero bi se dalo delati kupčije in da bo za to dobro, biti vključen in imeti jugoslovanskega korespondenta ali prevajavca, katerih dobe tudi še danes v blaženi Avstriji, kolikor jih le hočejo. Če pa bodo mešali heiló-patrijotizem med business, pač s kupčijami ne bo nič. Mi pa se tej šovinistični ošabnosti pomilovalno smehljamo in si mislimo: Saj ste nam lahko tudi quantité négligeable, če sami tako hočete.

— Tatvina. Ker je okradel Franciško Urankarjevo in Antona Brodarja v Zg. Dobravi, je bil Jernej Bizilj iz Zg. Dobrave obsojen na 1 mesec strogega zapore.

— Mučenje v ječi. Sarajevska »Hrvatska Sloga« javlja iz Mostara, da je upravitelj tamšnje ječnice Boško Šinjković dal pretepti po dveh stražarjih jetnika Pušterja. Tolkli so ga toliko časa, da je padel v nezavest. Več dni ga je pustil brez hrane in zdravniške pomoči, vsled česar je v velikih mukah umrl.

— 224 milijonov škode vsled povodnji. Poročal: smo že o velikanski povodnji v Bosni, ki je porušila več vasi in uničila poljske pridelke po mnogih krajih. Po dosedanjih vesteh se ceni škoda, ki jo je povzročila povodenj, na približno 224 milijonov kron. Obenem pa prihajajo še vedno vesti o velikem deževju in tudi snegu v Bosni. Tudi v Srbiji je zapadel sneg na Kopaoniku.

— Razbojniki oropali potniški vlak v Bosni. Pred par dnevi se je dogodil nečuten razbojniški napad med Zeleniko in Uskopljem, v neposredni bližini postaje Gradska. Razbojniki so na progo navalili kamenja, vsled česar je vlakovodja, ki je pravočasno to opazil, ustavil vlak in tako preprečil še večjo nesrečo. Ko se je vlak zaustavil, so roparji pričeli stieljati na vlak in smrtonosno ranili dva sprevednika in več potnikov, na kar so naskočili vlak in so odvzeli potnikom ves denar in dragocenosti. Iz postaje Gradska so poklicali telefonično pomoč, ki pa je prišla prepozno, kajti roparji so že z bogatim plenom pobegnili v gore in jih še do danes niso dobili.

— Gostilna Flegar opozarja na današnje vabilo med oglaš.

— Državna razredna loterija. Citajte današnji oglas »Medjunarodne banke d. d. c., Zagreb, Nikoličeva ulica 7 in si naročite zaželeno številko pravočasno dokler ni razprodano. 1747

»Sokolski dom.«

Nesrečni trg Tabor v Ljubljani ima žalostno zgodovino zadnjih dni, še žalostnejša bo pa njegova prihodnost, ako ne zmagata pamet. Zdi se nam pa, da se je zgodovina Sokolskega doma na trgu Taboru začela ravno tako žalostno, kakor bo končala nesrečno.

Prvo lopato so menda nalašč zastavili dne 1. majnika zjutraj, toda pregnal jih je kmalu dež. Seveda so s tem pokazali, kako spoštujejo versko mišljenje in čut svojih someščanov, to jih nič ne moti. Oni so pač versko strpni — bolje nestrpni — liberalni! Da krščanskih zapovedi o zapovedanih praznikih in nedeljah — ne pozna, oziroma nočejo poznati, je tudi umljivo.

Toda nekaj drugega je, kar bi Sokolom ne smelo biti vseeno, ako hočejo, da jih bodo vsaj njih bratje Srbi res spoštovali.

Isto nedeljo, ko so Sokoli tako pridno delali in kopali na trgu Tabor, so pravoslavni Srbi obhajali nek velik svoj narodni praznik — menda uskrš.

Tik trga Tabor imajo vojaki svojo kapelico in tam se je slovesno obhajala pravoslavna služba božja, a Sokoli so slovesno kopali med celo božjo službo. — Poročnik, ki je imel službo zunaj pri vratih, je začuden vprašal mimoidočega kristjana, kaj, kdo so ti ljudje, ki tako nesramno onečašajo svojo nedeljo in zraven še pravoslavno službo božjo in praznik ignorirajo!

Poročnik ni mogel verjeti, da so to Sokoli, ki imajo tako globoko versko in pravno vzgojo in obenem tako globoko pomanjkanje vsakega čuta dostojnosti in verske strpnosti, na katero se tako pogosto trkajo in sklicujejo v svojih javnih glasilih: »Narodu« in »Jutru«! — Tu se zgleduj, brumni, pravni, Sokol! In to se je ponavljalo par nedelj! Srbi so rekli, to ni mogoče, da so ti kopači — radnici — Sokoli!

In vendar so bili! In ko je bila slovesna otvoritev »zidave in kopanja«, tedaj je govoril sokolski brat Pestotnik. Predno pa je začel svoj brezsnovni govor, je pozval najprvo vse navzoče, da se na tem slavnostnem prostoru ne sme za nič drugega nabirati kakor samo za Sokol I. Isti dan namreč so jugoslovanski akademiki

pobirali po celi beli Ljubljani za svoje podporno društvo. Oh ti sokolski bog, niti ubogim akademikom ne privošči par vinarjev podpore v svrhu zboljšanja njih bednega stanja. Vi jugoslovanski akademiki pa napravite bratu Pestotniku v zahvalo za to dobrodejno podoknico, saj je on menda tudi predsednik nekega podpornega društva za slovenske visokosolce. —

In koncem vseh koncev, dragi brat in profesor Pestotnik, če si morda dober Sokol, a zato si slab profesor in še slabši pedagog!

Ne bodi užaljen — hočemo Ti to ad oculos dokazati!

Zvečer, ne, že celo popoldne si naglal vso mladino na »goro« Tabor, da je odkopavala prst in rušo in delala tako »grunt« za Tvoj dom! Vse lepo! Mladina naj se v prostem času uri in vadi ter dela, da bo zdrava, kreпка in čila. — Toda v prostem času, ne pa meseca maja in junija, ko se imajo dijaki največ učiti. Ni čudno, če imajo in prineso dijaki potem koncem šolskega leta slabe rede domov. Kdo je kriv teh slabih uspehov? Gotovo dijaki, ne Vi, saj so dijaki padli, Vi pa ste »ostali«. — Pa ne tajite tega, da dijakov ni bilo zraven, ko so kopali prst itd. Čisto mali, skoro samosrajčniki, so bili celo popoldne in pozno v noč tam in grebli sem in tja in drug drugemu napotje delali. — Tako se ne dela, dragi pedagog mestnega liceja. Če hočete, da dijake tudi telesno uriti, urite jih tedaj, kedar nimajo šole, torej v velikih počitnicah, in tedaj napravite iz njih svoje sokolske »Studenten-Arbeiterkompagnien« in delajte »čudeže z njimi«!

Pot skozi trg Tabor ste nam križem zaprli, park ste nam razdrli, mesto ste za regulacijski načrt ogoljufali, na srbske pravoslavne praznike seniste ozirali, šolsko mladež ste silili k delu, meščane, delavce, invalide-vojake in bolnike ste oropali lepega, zdravega prostora in tako ste storili veliko — nesocialno delo v škodo celotnega prebivalstva in mesta Ljubljane. Nikar ne mislite, da meščani odobravajo Vaše delo! Se zelo motite. Niti Vaši najožji somišljeniki se ne strinjajo s takim škodljivim, nesocialnim ravnanjem z mestnimi dobrinami.

Da, na tak neumen način delate iz avtonomne Ljubljane tudi avtonomne, zavodne ljubljanske avtonomiste. Občinstvo dobro ve, kaj je moje (ljubljansko) in kaj je Tvoje — Pestotnikovo — Sokolovo. Upamo, da bo novi občinski svet na to barbarsko početje z mestnim premoženjem pošteno reagiral in Vam dal take lekcije, kakršnih še niste slišali. —

Da, da, Ljubljančani že vedo, komu peroti pristižejo in pravijo: »Ta (Pestotnik) nam županil ne bo!«

Štalerske novice.

Š Mariborska porota. Iz Maribora poročajo: Pred tukašnjo poroto se je vršila 27. t. m. obravnava proti Franciški Simonič, 33 letni vdovi iz Žurovca pri Sv. Andražu. V zadnjem času je stanovala v Mürszuschlagu, od tam pa je od časa do časa delala izlete po slovenskih mestih in krajih: po Ljubljani, Ljutomeru, Mariboru itd. Izdajala se je v prvovrstnih hotelih, kjer se je nastanila, kot gostilničarka, šivilja ali natakarka. Ko pa je zjutraj odšla, je odnesla seboj posteljnino in druge stvari. Radi sličnih tatvin je bila že 17 krat predkaznovana. Sedaj je bila obtožena tatvin, ki jih je izvršila pri gostilničarjih Josipu Mileju v Rušah, Martinu Markiju v Konjicah, Jože Seide v Ljutomeru, Ernestu Zarniku v Sv. Trojici, Martinu Škermanu v Ljutomeru in drugih. Priznala je nekatere manjše tatvine, zanimala pa je večje in navajala v svoj zagovor pričo iz Bole-slavcev, pri kateri se je v času od 1. do 28. januarja bivala. Priča, ki jo je ona navajala, pa ni prišla k poroti, vsled česar bi morala biti razprava preložena. Na njeno končno priznanje je bila obsojena na 5 let težke ječe. — Kot drugi je stal pred poroto Stefan Pilko, hlapec pri tovarnarju Karlu Usserju v Mariboru. Obtožen je bil, da je vzel iz blagajne 4000 kron in si prilastil več drugih stvari. Z ozirom na izrek porotnikov, ki so vprašanje glede tatvine potrdili s pristavkom, da so stvari vredne po 4000 kron, je bil obsojen na 8 mesecev ječe.

Ljubljanske novice.

Ij Emil Vodeb †. Sinoči ob ¼ 10. uro je umrl po dolgi in težki bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega, g. Emil Vodeb, član uredništva »Slovenskega Narodca«. Pokojni je bil rojen dne 27. aprila l. 1880. v Ljubljani. Maturiral je na ljubljanski realki l. 1898., na kar se je posvetil filozofskemu in pravniskemu študiju. Dne 1. avgusta l. 1909 je stopil v službo Narodne tiskarne ter je postal l. 1910 definitivni urednik. Bil je od l. 1915 tajnik v odboru Društva slovenskih književnikov in časnikarjev. Po prevratu se je takoj zavzel za ustanovitev enotnega jugoslovanskega novinarskega društva ter se je po njegovi

iniciativi sestavil pripravljalni odbor, čigar intencije so se uresničile dne 31. marca 1919. Rajni je bil član treh odborov, in sicer od 31. marca 1919 do 8. julija 1920 odbornik, od 8. julija 1920 do 16. januarja 1921 predsednik, a od 16. januarja 1921 do 13. marca 1921 radi obolenosti blagajnik, nakar se je umaknil iz javnega življenja ter prepustil odborniško mesto drugim močem. Njegova glavna zasluga je načrt bolniškega in pokojniškega zavarovanja J. N. U. Pokojni je bil pri vseh svojih stanovskih tovariših radi svojega blagega značaja izredno priljubljen. V svojem poklicu je bil marljiv ko čebela in je v pisavi znal vedno varovati uredniško dostojnost. Že bolan, je še prevajal dela francoskega romanopisca Julesa Vernea. Njegov pogreb bo v sredo ob 4. uri popoldne izpred hiše žalosti, Rimska cesta 2. Svetila mu večna luč!

Ij Grof Begouen. Deželna vlada je priredila grofu Begouenu in njegovemu sinu izlet na Bled in k Savici. Izleta so se udeležili poleg deželnega predsednika in njegove soproge tudi češkoslovaški generalni konzul dr. Beneš, vseučiliški profesorji rektor dr. Zupančič, dr. Žolger in dr. Pitamic, vodja poverjenišva za uk in bogočastje dr. Skaberne in predsedstveni tajnik okr. glavar Senekovič.

Ij Vse je bilo pripravljeno v soboto dopoldne: na Gradu bi bilo zvonilo, topovi bi bili pokali, zastave bi se bile izobesile, godba bi bila igrala in po vseh šolah bi se bil — ukaz je bil izdan — tisti hip prekinil pouk in vsa mladina bi se bila vsula na ulice in se uvrstila v slavnostni spreved, ki bi bil šel po mestu, — ako bi bil prišel telegram, da je centralistična ustava sprejeta. Res, vse je bilo pripravljeno in lepo napeljavno, na, telegrama pa ni in ga ni! In na svetu kar neče biti lep!

Ij Razstava ženskih ročnih del na Zavodu za žensko domačo obrt v Ljubljani, Turjaški trg 3 II. nadstr. traja od 29. junija do 2. julija 1921 vsaki dan od 8. do 12. ure in od 14. do 18. ure.

Ij Prosveta za frančiškansko župnijo v Ljubljani ima na praznik sv. Petra in Pavla ob 8. uri sv. mašo na Rožniku.

Ij Važno za rezervne častnike. Vi rezervni častniki, ki se nahajajo v civilu, naj se udeležite slovesne službe božje v uniformi v stolni cerkvi sv. Nikolaja na državni praznik Vidov dan dne 28. t. m. ob 10. uri. Pravoslavna slovesna služba božja se vrši ta dan ob 9. uri v kapeli belgijske vojašnice, pri kateri imajo prisostvovati vsi rezervni oficirji pravoslavne vere. Obleka službena z vsemi dekoracijami (kožne rokavice in s šerpo).

Ij Ljubljanska dijaška in ljudska kuhinja opozarja na svoj občni zbor, ki se ima vršiti v četrtek, dne 30. t. m., v posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne (I. nadstr.) ob šestih zvečer. Dobrotniki in prijatelji mladine, pridite v obilnem številu. Tudi članarina se ob tej priliki lahko plača.

Ij »Pondeljarska« kultura. V četrtek je liberalna gospodična iz trgovine Cham na Miklošičevi cesti izšla svojo kulturo, ki jo očitno črpa iz »Pondeljke«, nad orlovskim lepakom, nalepljenim na desko, s katerimi je ograjeno stavbišče Gospodarske banke. Prilepila je na besedo »Orlovski« črko »s«. Neki gospod pa je opazil ta kulturni čin ljubljanske liberalne gospodične ter jo primerno prijazno poučil o notranji vrednosti take olike. Liberalna gospodična je najprvo junaško utajila svoje dejanje, ko pa ji je gospod ponudil pričo, je sramežljivo odtrgala listek z lepaka. — Gospodična pa je v vsakem oziru zaslužila, da jo pokličejo v »Pondeljko« uredništvo.

Ij Nesreča. Na stavbišču predilnice je padel delavec Jožef Kovačič tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo v členku.

Ij Hude krvi je Lojze Pečjak, ki se je sprl s svojim gospodarjem Antonom Srebotnjakom. Mirit je prišel stražnik Bevc, katerega je Pečjak pričel zmerjati: »Baraba, držiš s Srebotnjakom, podkupljen si!« Bevc je Pečjaka aretirjal. Pri deželnem sodišču je bil Pečjak obsojen na 10 dni strogega zapore.

Ij Nasilen voznik. Z dvovprežnim vozom je neki Dobrunčan zavozil v vrtno okrajo Ane Anžičeve na Poljanski cesti št. 63, katero je poškodoval. Ko je stražnik Ivan Pasar voznika ustavil, ga je tarurovo nahrulil, udaril z bičem po konjih in se v diru odpeljal proti Štepanji vasi.

Ij Nevarna tatica je Amalija Lovšin, ki je okradla kot služkinja trgovca Josipa Bergmana na Poljanski cesti, ženo g. magistratnega svetnika Julijo pl. Bleiweis in odvnetnikovo soprogo Ano Lavrenčičevo. Pri deželnem sodišču so jo obsodili na dva meseca ječe.

Ij Našla se je v nedeljo na potu s Šmarne gore ženska skoraj nova ruta. Kje se dobi pove upravnistvo Slovenca.

Ij Opozorjamo na oglaš tvrdke Zalta in Žilič, trgovina z železino na Gospodarski cesti. Več v današnjem oglasu.

Ij Zlat obesek se je zgubil v nedeljo od belgijske vojašnice do cerkve Srca Jezusovega. Pošten najditelj se prosi, da ga odda proti primerni nagradi v upravnistvu lista.

Prosveta.

Javne produkcije Glasbene Matice v Ljubljani.

a) Glasbene šole. Vsako leto pripelje Glasbena matica svoje otroke za roko in pokaže javnosti, da živi in dela. Dasi je treba te šolske nastope vzeti za to, kar so, in pomočito pero v prizanesljivo dobrohotnost, se vendar tu in tam kaj zablesti, da človek pozorneje posluša in se prepriča, da slovensko glasbeno deblo odganja nove mladice. Seveda ni bilo vse enako vredno. Najboljše stvari so bile instrumentalne: klavir: Tominšek, Röthl, Vremšak, Novakovič, Čerin, Presker, Artelj; gosli: brata Leskovca, ki sta splošno dobro in čisto igrala, težki konec ju je pač nekoliko vil; popularna skladba je občinstvu zelo ugajala; Šonc, ki poizkuša z osebno noto in mu kak ton kar gorko zapoje; Pompe s čisto, mehko igro; Sever dokaj odločen pa nekoliko krhek; Rupelj, ki ima gost, širok ton in celo ognja, pač najbolj nadarjen, kar smo jih slišali, seveda tudi še daleko ni obhodil vseh čeri, pot do vrha je strma in dolga.

Petje posameznih učenk ni kdo ve kaj pokazalo. Pri nobeni ton še ni ustaljen, zlasti sredina je izvečine brez izraza, pri petju ima človek vtis, kakor da imajo pevke — tudi boljše — čeljusti tam, kjer se pod ušesi v topem kotu zavijejo v naprej, zvezane in zato ne morejo ust dovolj odpreti, splošno tudi preveč tremulirajo, tudi ta način smo slišali, da pevec sapni tok v grlu prekine, tako da postane petje malodane podobno meketanju — kar ni lepo slišati. Vokalizacija je vsled stisnjenih čeljusti — morda hočejo na ta način ton ujeti, da bi »obsedel« — temna tudi pri onih, ki imajo boljši organ in so zlasti v višavi pokazale tudi nekaj jasnejših, polnih, širokih tonov.

(Korenjak, Saks z dokaj obsežno in voljno naravo, in Gaj, (ki je imela pač vendar le pretežno nalogo) tako da so bili to v celoti nekoliko prezgodaj dozoreli sadeži). In še na eno nevarnost naj opozorim: na intonacijo visokih tonov od spodaj navzgor.

Zborovo petje: mladinski zbor se je dal v celoti kar prijetno poslušati, precej dela je skritega v tem nastopu. Seveda, če daljše note, zlasti punktirane, delajo tudi našim boljšim zborom težave, da jih ne drže do konca, moramo to zlasti mladinskemu zboru izpregledati; prav tako dijaškemu, ki je enako kot mladinski navzlic prvemu javnemu nastopu zbora in dirigenta vzbudil veliko poznavanja.

b) Konservatorija. V ospredju je stal orkester sestavljen iz gojencev glasbene šole in konservatorija in zlasti v pihalih in trobilnih pomnožen z godbeniki izven Glasb. matice. Važno za razvoj naše glasbe je dejstvo, da je nastopil orkester, po večini sestavljen iz domačih igravcev, saj odkar je odšel iz Ljubljane ognjevitih Talich in z njim filharmonija, smo bili navezani na tuje orkestre. Važno je tudi za gojence same, ker se v takih skupnih vajah in nastopih uče slišati svoj instrument v zvezi z drugimi, ki se jim je treba prilagoditi, podrežati, uče se spoznavati glasbene oblike tudi z njih formalne strani. V celoti moramo reči, da nas je ta prvi nastop zadovoljil in razveselil, prav lahko se je dalo poslušati. Da je bilo marsikaj manj dovršeno, da je v kakem posameznem instrumentu (oboa, rogovi...) še kaj negotovosti, se samo po sebi razume in tega nečemo niti posebej omenjati; vendar pa so bili nekateri deli kar lepi n. pr. IV. stavek Haydnove 2. simfonije, ki se je iz nekoliko nejasnih začetkov izmotal v radosten vrvež. — V kvartetu je bil I. del mestoma manj jassen II. bolj. Pohvalno pa je treba omeniti preudarno nastopanje in obdelavanje tem, zakaj redno se je temi vse umeknilo, da se je važnejša misel vselej lahko uveljavila. Igranje posameznikov (Vide Jerajev, Gröbminga, Karla Jeraja in Hafnerja) je bilo čisto, tako da lahko kvartet, ko se »vigra« doseže visoko popolnost. Čelist Hafner je nastopil pri šolski produkciji s prav lepi muspehom, instrument mu zapoje. — Orkester je igral tudi samostojno študij. skladbo: Scherzo P. Kamila Kolba, ki je vidno zelo ugajala vsled mehke, prijazne, lahko umljive teme in jasne, peštre instrumentacije. Tema sama in ves značaj skladbe z obdelovanjem vred jo postavlja na mejo klasične in romantične glasbe. Če se stavek popolnoma obdela, je treba glavni temi pridejati še jasneja kontrasta.

Na klavir je igral Noč, ki je zlasti v Lisztu pokazal veliko tehnične spretnosti, pred vsem nas je pa zadovoljil z mehkim, gladkim, pa tudi krepkim udarom; upamo, da postane dober pianist. Marija Finžgar je igrala tudi Liszt s spremljevanjem orkestra prav gladko; zdi se pa, kakor da v njeni igri navzlic veliki gibkosti vendar še skriva nekaj, ki da igri mestoma neki trpek pookus; morebiti je pa tudi samo subjektiven občut. Pela sta Marija Golobič, ki ima organ po naravi lahak, zdi se, da zvonek, pa vendar še vedno vezan (v gorenjem smislu) in včasih v intonaciji

neko težo od spodaj navzgor. Šola bo to sama po sebi odpravila; in Leopold Kováč, ki — menimo — da ga je petje v operi zavedlo v slabosti, katerih največja je ta, da skoro pri vsakem tonu točko glasovnega nastavka izpreminja, hoče dati petju dramatičnega patetičnega izraza.

Glede petja bi bilo splošno še sledeče pripomniti: Zavod bo moral vsekako skrbeti, da se izgovarjava enotno uredi: gre pred vsem za vokalizacijo, ki mora postati peštra, kot je peštra v živem ljudskem jeziku; pa v drugih stvareh n. pr. v izgovarjavi črke l-a v zaprtih zlogih in polglasnika naj bi glasbeni oddelek konservatorija stopil za dramatično šolo; ta korak je neizbežen, čim prej torej, tem bolje.

V celoti je torej prvi javni nastop konservatorija pokazal resno stremeljenje in za prvi začetek prav lepe uspehe, ki obetajo slovenskemu glasbenemu razvoju toplih, solnčnih dni.

K

Orlovski vestnik.

I. GORENJSKI ORLOVSKI TABOR V KRANJU.

Dela bližnje priprave so v polnem teku. S pomočjo blagih dobrotnikov bo telovadišče za 500 telovadcev, 2000 sedežev in 5000 stojišč v par dneh dovršeno (izvzemši veliko tribuno za 600 sedežev) in postavljenih 30 mlajev naokrog.

Srečolov bo izredno bogat, ker pošilja jo bratski odseki lepe darove naših prijateljev. Kolikor je možno pregledati priprave v raznih krajih Gorenjske, bo prišlo 3. julija v Kranj okrog 15.000 taborjanov, med njimi mnogi odlični gostje. Tudi dr. Korošec pride in bo govoril.

Reditelji in strežnice iz naprošenih krajev, pridite 3. julija s prvimi vlaki in zglasite se v Ljudskem domu.

Prijavljene so zanimive skupine in originalna presenečenja. Sodelovalce bodo 3 ali 4 godbe in nad 400 pevcev močan zbor. Veselični prostor bo električno razsvetljen. Za zelo zmerne cene se bo dobilo dobro blago.

Tekme se bodo vršile ob 4. uri pop. v soboto in ob 5. uri zjutraj v nedeljo. Sodniki naj se zbero do 3. ure pop. v Ljudskem domu v Kranju, kateri ne morejo popoldne, pa zvečer ob 8. uri. Tekmovalci, ki količkaj morejo, naj pridejo že k popoldanski tekmi.

Za polovično vožnjo naj odseki nemudoma naroče zadostno število izkaznic od O. Z. (ne članskih, ampak posebne, neizpolnjene). Natančen vozni red priobčimo pravočasno.

Katoliški shod za dekanijo Kranj in Loka, ki so ga nameravali sklicati za 3. julij v Kranj, so poklicani faktorji odpovedali, ker ga ni mogoče v kratkem času dobro pripraviti. Vršil se bo pozneje. Zato bo pa orlovski tabor organiziran toliko sijajneje, ker bo imel ves čas na razpolago. Pojasnite to vsem ljudem.

Zbiranje za sprevod se prične ob 9. uri na cestah med železnico in mestom ob sviranju godb.

Vstopnice se prodajajo v Kranju, Šk. Loki, Trzinu, Radovljici, Kamniku in Ljubljani, da ne bo treba 3. julija drenjati pri blagajni, kar bi zakasnilo telovadbo in veselico. Oskrbite si jih pravočasno, ustrezte sebi in nam. — Prip. odbor.

Za orlovski tabor v Cerkljah vlada največje zanimanje. Na taboru bo sv. maša na prostem, pri vsej prireditvi sodelujejo dve godbi. Udeleženci tabora in odseki naj vpoštevajo sledeče navodilo: Oni, ki so ob progi Zidan most—Zagreb, se pripeljejo v nedeljo ob 7. uri v Brežice ter odkorakajo z radeško godbo na čelu v Cerklje; oni pa, ki so ob progi Ljubljana—Celje—Zidan most, se pa pripeljejo na Videm ob pol 9. uri ter pohite od tam v Cerklje. Vsi udeleženci tabora imajo polovične vožnje, če se izkažejo z legitimacijo. Vsi oni, ki žele imeti skupno kosilo, naj se prijavijo na pripravljali odbor tabora v Cerkljah pri Krškem.

Skupen sestanek vseh odsekov ljubljanskega okrožja se vrši danes, v torek ob 8. uri zvečer v Ljudskem domu II. nadstr. Ker imamo samo še malo časa do okrožne prireditve v Šiški, je navzočnost vseh članov nujna.

Ljubljana — Sv. Jakob. V četrtek točno ob polosmi uri zvečer se vrši po dogovoru seja predsedstva in vaditeljskega zbora v društvenih prostorih. Dnevni red jako važen, zato prisotnost vseh bratov obvezna. — Valand Alfonz, t. č. načelnik.

Skupen sestanek vseh ljubljanskih Orlov se vrši v torek, dne 28. junija ob 8. uri zvečer v II. nadstr. Ljudskega doma. Okrožje opominja bratske odseke na obveznost teh skupnih mesečnih sestankov. Bog živi!

Sentviško orlovsko okrožje opozarja na svojo javno telovadbo, ki se vrši na praznik sv. Petra in Pavla v Preski pri Medvodah. Ta nastop bo kakor glavna izkušnja za Kranj, kjer bo naše okrožje premenilo svoje moči tako v tehničnem, kakor v organizatoričnem oziru. Telovadni prostor je zelo srečno izbran in sodeč po splošnem zanimanju, obeta biti prireditel v Preski na višku letošnjih okrožnih prireditev. Telovadba se prične ob 4. uri popoldne in nato ljudska veselica z bogatim vzporedom. Kdor hoče videti res lep telovadni nastop in se ob enem priščno zabavati, naj se po-

žuri na praznik, dne 29. t. m. v prijazno Presko. Sodeluje salezijanska godba z Rakovnika.

Sentviško okrožje. Seja okrožnega sveta se vrši na praznik sv. Petra in Pavla v Preski po javni telovadbi v društvenem domu. Odaški naj se privedita polnoštevilo udeležev in agitirajo, da bo uspeh naše okrožne prireditve popoln!

Predsednik.

Dijaški vestnik.

d Letno poročilo »Razora«, srednješolske organizacije jugoslovanskega katoliškega dijaštva v Sloveniji, za leto 1921-22 je bilo včeraj dovršeno. Katoliška srednješolska mladina ga posvečuje: Svojemu očetu dr. A. Bonaventuri Jegliču. Poročilo obsega jedrnatu pravila in krepke resolucije Razorašev. Poleg tega še: statistiko in kroniko Razora v Ljubljani, Št. Vidu, Kranju, Novem mestu, Kočevju, Mariboru, Celju in Ptuj. »To poročilo se je dalo natisniti v nadi, da bodo tovariši zri v njem kakor v ogledalu leto 1920-21, v katerem se je rodil »Razor« in z njim upanje, da bo kmalu celotno jugoslovansko katoliško dijaštvo korakalo po enotnem programu proti skupnemu smotru: Kraljestvo božje na zemlji — in za spomin na dni, ko se je iz svetovnega materializma dvigala katoliška mladina (Uvod). — Poročilo se je posameznim organizacijam že odposlalo; voditeljem in prijateljem našega delavnega dijaštva se bo pa v prihodnjih dneh. Naroča se na naslov: »Razor«, Ljudski dom I, Ljubljana.

Turistika in sport.

Prvenstvene nogometne tekme dne 29. junija. (Službena objava L. N. P.) Sparta: Hermes ob pol 17. uri na prostoru Ilirije, sodnik g. Jerala. — Jadran: Akademiki ob 18. uri na prostoru Sparte, sodnik g. Kepec. — Svoboda rez.: Hermes rez. ob 9. uri na prostoru Sparte, sodnik gosp. Hus. — V Celju igrata Celje in Atletiki, sodnik g. Kramaršič.

Ilirija rez.: Primorje. Na prostoru Ilirije se vrši na praznik, 29. junija ob 18. uri prijateljska tekma med rezervno Ilirije in Primorjem.

Rezultati tekem dne 26. junija. Sparta: Primorje 4:4, Jadran: Hermes 2:0, Primorje rez.: Svoboda rez. 3:1.

Kolesarska dirka Ljubljana—Maribor se vrši v nedeljo, 10. julija. Odprta je za vse klube Jugoslavije. Cilj v Mariboru okrog 11. ure pred železnico. Prijave s prijavnino 20 K naj se pošljejo na Fr. Ogrina, Ljubljana, Gosposvetska cesta 14. Razpisanih je osem daril. Po dirki se vrši v Mariboru sestanek tamošnjih kolesarjev v svrhu ustanovitve kolesarskega kluba. (K)

Kolesarski podsavez za Slovenijo se se ustanovi prihodnji petek, 1. julija, ob 8. uri zvečer v pisarni Sportne zveze. Z ozirom na ogromen pomen te ustanovitve na ves nadaljnji razvoj kolesarskega sporta pozdravljamo z veseljem ta korak napredka. (K)

Kolesarska dirka Ljubljana—Vransko—Ljubljana se je izvršila v nedeljo s prav lepimi uspehi. Starterju g. major Jakliču se je prijavilo 17 dirkačev v dveh skupinah, lahka in težka. Vozilo se je v prav živahnem tempu. Progo, dolgo 100 km je vozil prvi znani prvak Josip Solar v 3 urah 29 min. 40 sek. tik ob njem pa je došel na cilj Ogrin kot drugi. Tretji Šiškovič v 3 urah 36 min., četrti Goltes, peti Škrafnar. V težki skupini je zmagal Zanoškar v 3 urah 44 min. 36 sek., drugi je bil Pečnik, tretji Meze, četrti Šimenc. Rebolj je imel dva defekta in je izstopil, Krašnja enega.

V četrtek dne 30. t. m., je zadnji dan za podpisovanje delnic tretje emisije »Zadružne Gospodarske banke d. d.« v Ljubljani. Dunajska cesta 38. I. nadstropje.

Gospodarstvo.

BORZA.

Zagreb, 27. junija. (Izvirno) Devize: Budimpešta 58—58.50, Berlin 204—205, Italija 725—727½, London 552—554, New York 149—149½, Pariz 11.85—11.90, Praga 201.50—202, Dunaj 21.10—21.30, Zürich 24.80—24.90, Napoleoni 473—475. — Valute: Marke 207—210, italijanske lire 710—720, dolarji 144—145½, češkoslovaške krone 202, nemško-avstrijske krone 22—23, bolgarski lei 223—228, carski rublji 32.

Dunaj, 27. junija. (Izvirno) Budimpešta 273½, Berlin 957, Italija 35.15, London 26.75, New York 715, Pariz 57.30, Praga 966½, Zürich 120.10, Bukarešt 1082¼, Sofija 700, Zagreb 468, Varšava 39¾, Belgrad 18.70.

Zürich, 27. junija. (Izvirno) Devize: Budimpešta 2.30, Berlin 787½, Italija 29.55, London 22.18, New York 602, Pariz 47.56, Praga 8.20, Dunaj 1.10—0.88, Bukarešt 9.20, Varšava 0.37½, Zagreb 3.90.

g Zadružna Gospodarska banka d. d. v Ljubljani je povišala svoj kapital od 8 na 24 milijonov. Zadnji dan subskripcije je v četrtek, dne 30. junija. Cena delnicam z nominalo 400 K je 520 K za neoptirane in optirane delnice. Na vsako staro delnico se dobi sigurno dve novi. Namen zadružne Gospodarske banke je podpreti gospodarsko naše zadružništvo. Kapital je po večini v rokah našega zadružništva. Zadružna zveza, naša največja zadružna organizacija, ima večino delnic v svojih rokah. Zadružna Gospodarska banka, ki bo z julijem praznovala obletnico svojega obstoja, ima danes podružnice v Mariboru, Djakovem, Splitu, Somboru ter ekspozituro na Bledu. Pri interesni skupnosti v Zagrebu Vseopći Zaratli banki, ki ima svojo podružnico v Karlovcu, ima nad polovico delnic — od 12 milijonov nad 6 milijonov — v svojih rokah. Vseopća Zaratlijska banka osnuje svoje podružnice še v Bakru, na Krku in Osijeku. Zadružna Gospodarska banka je danes največji bančni zavod širokih ljudskih mas. V kratkem odpre podružnice v Novem Sadu, v Šibeniku in Sarajevu.

g Devize. Pretekli teden se je vzdružala naša krona že krog 4 in nad 4 centime. Danes pa je padla na 3.90 centimov, kar ni bilo še nikdar. Italijanska lira pa, ki je padla pretekli teden na 28 centimov, je danes se vzdignila na 29.55.—. Tendence marki je zelo slaba. Češkoslovaška krona je marko prekosila. Nemško-Avstrijska krona stoji v Curihu 1.10 centime in to vsled tega, ker kupujeta Nemčija in Avstrija tuje valute. Nemčija vsled tega, ker kupuje predvsem dolarje v svrhu plačila vojne odškodnine, Avstrija pa, da poplača dolg Ameriki radi dobave bombaža. Poljska marka je padla na Dunaju na 39¾ n. a. kron.

g Kmetijski pouk po deželi. Poverjenstvo za kmetijstvo priredi na podlagi doslihen prošelj sledeča predavanja tekom meseca julija, in sicer: 1. v nedeljo, dne 10. julija v Braslovčah (predava ravnatelj Belle o kmetijstvu), v Št. Juriju ob boru (instr. M. Zupanc o živinoreji), v Starem trgu pri Slovenjgradcu (vet. Perin o živinoreji), v Mali Nedelji (instr. J. Zupanc o vinogradništvu) in v Zabnici p. Škofji Loki (predava višji živinorejski nadzornik ing. Zidanšek o živinoreji). — 2. V nedeljo, dne 17. julija: zjutraj v Sromljah in popoldne v Stari vasi na Bizeljskem (predava višji vinarski nadzornik Skalicky o vinogradništvu in kletarstvu), v Čermonjnicah (predava višji živinorejski nadzornik ing. Zidanšek o živinoreji), v Gotovljah pri Celju (predava instr. M. Zu-

JUGOSLOVANSKO NOVINARSKO UDRUŽENJE, SEKCIJA LJUBLJANA, NAZNANJA TUŽNO VEST, DA JE DANES PONOČI OB TRI ČETRT NA 10. URO PO DOLGI, TEŽKI BOLEZNI PREMINUL V STAROSTI 41 LET NJEGOV SOUSTANOVITELJ, BIVŠI PREDSEDNIK IN BLAGAJNIK, GOSPOD

EMIL VODEB,

UREDNIK »SLOVENSKEGA NARODA«.

POGREB SE VRŠI V SREDO, DNE 29. JUNIJA OB 4. URI POPOLDNE IZPRED HIŠE ZALOSTI, RIMSKA CESTA št. 2, NA POKOPALIŠČE K SV. KRIZU.

POKOJNEGA BLAGEGA TOVARIŠA OHRANIMO V HVALNEJNEM SPOMINU!

LJUBLJANA, DNE 27. JUNIJA 1921.

ODBOR.

panc o živinoreji in v Mengšu (predava kmet. svetnik Rohman o travništvu in pridelovanju krme).

g Mednarodni veliki sejem se vrši na Dunaju med 11. in 17. septembrom.

g Za okrepitev poljske valute. Poljska vlada namerava pričeti akcijo za sanacijo poljske valute. V ta namen se misli osnovati posebna diskontna banka in to z inozemskim — predvsem ameriškanskim in švicarskim — kapitalom.

g Poljska pred otvoritvijo svobodne trgovine s Rusijo. Poljska se pripravlja mrzlično na otvoritev trgovine z Rusijo. V Varšavi so vse zaloge polne. Pričakuje se, da se bo radi tega poljska valuta znatno dvignila.

g Kompenzacijsko blago. Oni, ki so v okvirju kompenzacijske pogodbe z dne 1. septembra 1919. št. 180-SHS uvažali blago iz Avstrije ter so dobili od nemško-avstrijskega blagovno-prometnega urada (Deutsch-österreichisches Warenverkehrsbüro) na Dunaju obvestilo, da so jim pri Central. upravi za trgovski promet z inozemstvom stavljeni na razpolago iz storniranih akreditivov ali iz kurzne difference izvirajoči denarni zneski, se pozivajo, da vložijo s kolikor za 2 din. opremljene prošnje za izplačilo teh zneskov pri navedeni upravi v Beogradu, Krunska ulica 14. Prošnjam je treba priložiti potrdilo pristojnega davčnega urada, da je prošilec plačal za leto 1920 in prvo polovico leta 1921 predpisane davke. Prošnje brez tega potrdila se ne bodo vpoštevale.

g Trgovinsko-obrtniška razstava v Sarajevu. V Sarajevu se vrši med 24. in 27. septembrom trgovsko-obrtniško-poljedelska razstava.

g Belgarija je znala izvozno carino. Izvoz je dovoljen brez omejitev.

g Žitni trg. Iz Sombora poročajo: Pšenica se prodaja po 1080 do 1040 K, koroza po 425 do 480, oves pa po 500 do 510 K.

g Ljubljanski trg. Škodljivost italijanskega uvoza sadja in zelenjave. Večina ljubljanskih mesarjev se je ovadila na drž. policijo, ker niso hoteli znižati cen. Izgovor na se vedno visoke cene živine ljubljanskega nakupovalnega področja ne utemeljuje visokih cenovnih cen v Ljubljani, ker je danes nakup živine na Hrvaškem in deloma tudi Štajerskem mogoč pri nižjih cenah kot po Kranjski, kjer delajo ceno prekupeci in direktni italijanski nakupovalci. Glede zelo različnih cenovnih cen po slovenskih mestih in po deželi posebno pa v primeri z onimi cenami vojaškimi dobavami, se občinsko opozarja, da so cene odvisne v pretežni meri od kakovosti blaga. Dobro volovsko meso se ne more sekati po isti ceni, kakor mršave stare krave in biki. Najvišja prodajna cena za volovsko meso za trg je 30 K kg prvi del, 34 K kg zadnji del. Za mesnice prima voli 32 K kg prvi del, 36 K kg drugi del. Pričakovati je v kratkem še ugodnejši cen. — Branjevske vsled odločitve najvišje prodajne cene za črešnje kg K 12.— za prvo vrsto blago, 6—8 K za blago druge vrste štrajkovo cel teden, tako da na trgu ni bilo črešenj. Prve letošnje iz Italije pripeljane črešnje so stale

32 K kg, potem je cena polagoma padla na 24 K in potem obstala na ceni 16 K za kg. Vpliv italijanskega uvoza sadja in zelenjave na naš trg je skrajno neugoden vsled valute. Ker smatramo uvoz sadja in zelenjave iz Italije lahko kot luksuzno blago, ki stane vsako leto težke milijone, brez faktilne potrebe, moramo označiti ta uvoz kot vsestransko škodljiv. Potrebo domačega trga krijejo lahko z domačimi pridelki brez uvoza ter s tem pospešimo lastno produkcijo in obdržimo denar doma. Vsled valutne difference so cene italijanskega blaga naravnost gorostasne. Grah v stroju 25—30 K kg, črešnje 32 K kg, češnja 16 K kg, brusnice 24 K kg, fižol v stroju 30 K kg, mala glavna solata 5 K itd. Te cene potem veljajo kot smerilnica za nekaj tednov pozneje na trg došlo domače blago. Interesente se opozarja, da se v bodoče ne bo pripustilo za ljubljanski trg visokih cen omenjenega importiranega blaga, temveč edino-le cene, ki so dopustne v razmerju s predvojnimi cenami. Sto- in večkratnih cen ne smemo dopuščati. — Trg je dobro založen, samo jaje zopet primanjkuje, cena 2 K za kos.

Knjige iz Jugoslovanske knjižarne,
ki naj ne manjkajo v nobeni knjižnici:
Josip Jurčič, Spis. (Uredil dr. Ivan Grafenauer.) IV. zvezek: Cvet in sad. — Hči mrtvega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata. — Cena 19 K 20 vin., vezano 31 K 20 vin.
V. zvezek: Sosedov sin. — Sin kmetškega cesarja. — Mej dvema stoloma. — Cena 19 K 20 vin., vezano 31 K 20 vin.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Cas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Psibrom. diferenca v C	Nebo, vetrovi	Padavina v mm
25. 6. 21 h	735.3	18	1.9	obl.	—
26. 6. 7 h	735.3	15	1.7	jasno	—
26. 6. 14 h	735	22	2.6	jasno z.	—
26. 6. 21 h	735.4	19	1.5	jasno	—
27. 6. 7 h	737.1	15	1.7	jasno	—
27. 6. 14 h	734.3	20.5	3.3	jasno	—

Za manjše župnišče v lepem kraju se išče pri- gospodinja. Nekaj dela na prosta gospodinja. Pojuju. Ponudbe in zahtevano plačo na uprav. lista pod št. 2247.

Učiteljica, večša slovenskega in nemškega jezika, sprejme za čas počitnic v katoliški družini na Hrvaškem mesto domače vzgojiteljice in je lahko tudi pomoč gospodinjici pri kuhanju. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2226.

Deklica zdrava, močna in vajena vsakega dela, poštenih staršev, želi vstopiti kot učnica v kako trgovino z mešaním blagom, kjer bi imela vso oskrbo v hiši. — Cenjene ponudbe se prosijo pod »Učenka 2231« na upravo »Slovenca«.

Proda se hiša z lepim velikim vrtom in vsako obrt, ob glavni cesti, 10 min. oddaljena od postaje. Več se izve v gostilni Likon Radeče, Zid. most.

Stroj za cementni tlak z lepimi vzorci, komplet, se prodaja na Glincah št. 37 (Tribuč).

Proda se enonadstropna hiša skoraj nova, vodovod v hiši, pripravna za vsakega obrtnika ali tudi za Amerikanco, stoji zraven dveh tovarn na ljubljanskem predmestju. Pismene ponudbe na upravo »Slov.« pod »H.Š.a«.

Zahtevajte proračun za objavo oglasov.

Lep otroški voziček malo rabljen in bel, popolnoma nov damski lahek plašč se ceno prodaja. Vpraša se Resljeva cesta 26. I. desno.

Pianino dober v glasu se ceno prodaja Hilserjeva ulica 5. I. n. levo Binder.

Išče se stanovanje iz 2 sob, kuhinje in pritlikin v Sv. Petra okraju za mirno solidno stranko z enim otrokom za takoj ali pozneje. Nagrada: stalne ugodnosti pri kurivu ter dobra plača. Ponudbe pod »Stalen trgovca« pošto ležeče, Ljubljana.

800 m zunaj in cevij v debelini 2 1/2 znotraj pocinj. palca se prodaja. Naslov: Leopold Hemersam, Kranjska gora 31.

Naprodaj nov

Elektromotor

z vrtilnim tokom za 6 konjskih sil 220 volt. Kje, pove uprava lista pod št. 2286.

Če idam dobro vpeljeno gostilno, trgovino in trafiko pet minut od kolodvora pri tovarni in žagi. Izve se pri gospe Brežnik, Slomškov trg št. 34., Celje.

Stavbena parcela

na najlepšem delu mesta naprodaj. Poizve se v upravi Slov. pod št. 2291.

Proda se za ceno K 14500 dober konj

za vožnjo in plato-voz z opremo. Voz in oprema skoro nova. Ogleda se v četrtek od 7.—12. pri »Figovcu«.

Dvokolesa, šivalni stroji

otroški vozički novi in malo rabljeni, v veliki množini ceno naprodaj. F. Batjeli, Ljubljana, Stari trg 28.

Žegnanje pri Sv. Petru Na praznik sv. Petra v Vodmat k **Flegarju** Za obilen obisk se priporoča Franja Flegar, gostilničarka.

MAJHNO POSESTVO takoj z vsem gospodarskim orodjem, živino in poljskimi pridelki pod nizko ceno na prodaj. Ponudbe pod posestvo 2300 na upr. Slovenca.

Vabilo na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Laškem r. z. z. d. z. ki se vrši dne 3. julija 1921 ob pol 8. uri dop. v izpraševalni sobi v župnišču.

Sprejme se več stavbenih in dobrih strojnih mizarjev. Ime tvrdke pove uprava »Slovenca« pod številko 2295

2 intel. vsestran. izobražena 25 letna gospoda **trgovec ozir. pek** po poklicu, zmožna češčine in nemščine **iščeta kakoršnegakoli mesta** v državi Jugoslavije, da se tembolj izurita v svoji stroki, si pridobita izkušnje in znanja slovensčine. Prij. ponudbe na naslov: Fr. Benas, Turj. Remete, župa Ušanorov, Češko slov. rep.

Hiša naprodaj na Duplici pri Kamniku. Ima približno 1 oral zemlje. Natančne podatke: Dom. št. 76 A. Novak.

Proda se

hiša v sredini mesta z vinotočemo čez ulico verando in električno razsvetljavo. Naslov pove uprava lista pod št. 2290.

Za sedanj

setev priporočam: ajdo, koroza, grahoro in rdečo deteljo F. Pogačnik, Ljubljana, Dunajska c. 38.

Vrči za mleko iz pločevine in koncesija za prodajo mleka in mlečnih izdelkov se po ugodni ceni prodaja. Naslov pove An. zav. Drago Begeljak & drug, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5.

2500 tuc. sukanca znamke »VIGOGNA« št. 24, 30, 36 beli in št. 30, 36, 50 črni se prodaja najvišjemu ponudniku. Proda se tudi v 2 ali 3 množinah. — Ponudbe na upravo lista pod Sukanec 2243.

Župni urad na Vinici razpisuje službo **organista** Dohodki so: mesečno K 300., prispevek za stanovanje, stolnina mesečno okrog K 100 in nekaj prostovoljne bire o sv. Treh kraljih. Prednost ima obrtnik.

Hlapec h konjem priden, pošten in zanesljiv se sprejme takoj pri Ivan N. Adamič, Ljubljana Sv. Petra cesta št. 31.

Delnice „Union“ pivovarne večje število se prodaja po ugodni ceni pod notranjo vrednostjo. Samo pismene ponudbe pod „Union“ na upravo tega lista.

Spalna soba fino težko delo in nekaj druge oprave je naprodaj na Glincah št. 37. (Tribuč).

Filip Pečenko zaloga pletenin-galanterije. Lastni uvoz.

Ljubljana - Turjaški trg

Prodaj **STAVBNO PARCELO** z mizarso delavnico. Kje, pove uprava Slovenca pod št. 2234.

Več **pleskarskih pomočnikov** za pleskanje železniških mostov sprejme tvrdka Josip Jug, Rimska cesta 16, Ljubljana.

Hiše, vile, posestva kdor jih želi kupiti v Zagrebu, Hrvatski, Slavoniji, Primorju, naj se s polnim zadnjem obrne na naslov Ante Delak, Zagreb, Gašjeva 34.

SPEDICIJSKA TVRDKA **Ludovik Ševar** vl. na RAKEKU izvršuje najhitreje vse v to stroko spadajoče posle, tudi ocarinjenje.

LEPA VILA V Ebanu št. 19, pošta Kočevska Reka v Jugoslaviji se prodaja takoj enonadstropna vila, pripravna za gostilno in obrt, ima 5 sob 2 kuhinji nekaj pohištva s kompl. posteljami, hlev, sadni vrt z dobrim sadjem, senjak, 2 senožeti, 2 nji, 1 gozd, dobro kapnico. Vprašati pri lastniku I. Grabner-u, Celovec, Bahnhofstrasse 47 ali pri okr. gozdarju Ed. D. elz v Ebanu, pošta Kočevska-Reka pri katerem naj se kupci pred ogled dom oglašje. — Posredovalci izključeni.

Proda se kompletna

mlinska naprava s 6 kamni in stopami. Kje, pove uprava Slovenca pod št. 2264.

Pozor kolarji! En vagon jesenovega lesa izžaganega različne mere takoj za rabo ima naprodaj Matija Kozamernik, Dobrova št. 33 pri Ljubljani.

Bukovo ogije

Prodaj 10 vagonov bukovega ogija. Ravnotam se sprejme na samico zanesljiv

žagar

za takojšnji nastop. Ponudbe prosijo: Josip Plakar, Ljubljana, Dolenjska c št. 5.

Ia. splitski

Portland cement

se dobi pri tvrdki — Mihael Omanen, Višnjagora v vsaki množini po najnižji konkurenčni ceni. Takojšnja dobava, sveže blago, dobavno na razne postaje franco.

Globoko potrjim srcem naznanjamo vsem ostalim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskrenoljubljeni soprog, oziroma oče, sin in brat, gospod

Ing. Ivan Bešter

drž. stavb. oficijal

v soboto, dne 25. t. m. ob 11. uri ponoči po dolgi mučni bolezni, previden a sv. zakramenti za umirajoče v dobi 38 let zaspal v Gospodu. Pogreb pojde, danes dne 27. t. m. ob 6. uri iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Blagega pokojnika priporočamo v pobožen spomin. Ljubljana, 27. junija 1921.

Ana Bešter, soproga.

Ivan, Alma, otroka.

Lenart Bešter, oče.

Ing. Lenart Bešter, Rozalija Bešter, Veljčan Bešter, lastnik ateljeja »Helios«, brata in sestra.

V neizmerni žalosti naznanjamo, da je naša srčno-ljubljene mati, stara mati, gospa

Marija Mathian

tovarnarjeva vdova

po kratki, trpljenja polni bolezni, previdena s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo, 29. junija 1921 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Dunajska cesta št. 14 na pokopališče k sv. Križu.

Ljubljana, dne 27. junija 1921.

Globoko žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

Zahvala.

Ob priliki smrti našega predragega očeta, gospo

Fran Majzelj-a

došlo nam je od vseh strani toliko izrazov srčnega sočutja, da nam je nemogoče, zahvaliti se vskemu posebej in izrekamo tem potem vsem svojo prirčno zahvalo.

Zlasti naj bodo zahvaljeni še vsi sorodniki in prijatelji predragega rajnika, ki so prišli od blizu i daleč in ga spremlili na njega slednji poti. Iskrena hvala vsem!

Belacerkov, 25. junija 1921.

Žalujoče rodbine

Dr. Lapajne, Zwitter in Keršič.

Pozor! Raznovrstne stole, politirane, vrtno zaklopne stole, vrtno mize, hrastove in bukovne doščice ima vedno v zalogi

Ciril Primožič, mizarstvo in parkete LJUBLJANA, Trnovski pristan 4.

Izveček iz Voznega reda

z veljavo od 1. junija 1921.

Najboljše okrepujoče in dietetično sredstvo za odrasle in otroke je

železnato vino

lekarnarja G. PICCOLI-JA v Ljubljani.

VALUTE in EFEKTE

kupi in prodaja:

Banka in menjalnica

L. Kohn i drug

Zagreb, Preradovičeva 2.

Telefon: 23-88.

Brzjavlj: KOHNBANKA.

Stenice

in vso zalego uničuje zanesljivo in

brzo samo

„Mortin“

tinktura.

Poskusna steklenica K 15.—

poliliterka steklenica K 60.—

enoliterka steklenica K 100.—

Predprodajalci popust.

M. JUNKER, Petrinjska ul. 3. Zagreb

Državna železnica

Odhod iz Ljubljane Prihod v Ljubljano

* 5-15 proti Jesenicam 7-10 z Jesenic
6-35 " " 10-35 " "
13-40 " " 20-43 " "
18-34 " " * 22-53 " "

6-34 proti Nov. mestu 5-41 iz Nov. mesta
12-46 " " 8-03 " "
17-53 " " 14-13 " "
23-18 " " 20-20 " "

7-40 proti Kamniku 6-30 iz Kamnika
* 13-10 " " 13- " "
14-10 " " 17-30 " "
18-50 " " * 22-18 " "

Tržiška proga ima redno zvezo
z gorenjskimi vlaki (razun nedelj.
izletniškega vlaka).

* Vozijo samo ob nedeljah in
praznikih.

Južna železnica

Odhod iz Ljubljane Prihod v Ljubljano

0-40 proti Dunaju, brz. 0-20 z Zid. m. (Zagreb) S. O. E.
5-18 " Mariboru (Zagreb) 3-03 " Dunaja (Zagreb)
6-17 " Zid. mostu, S. O. E. 5-03 " brz.
6-40 " Mariboru, meš. 7-31 " Zidanega mosta
11-35 " Dunaju, brz. 10-41 iz Spilja (Zagreb)
12-06 " Dunaju (Zagreb) 11-28 z Zidanega mosta, brz.
14-20 " Zidanemu mostu 14-53 " Dunaja (Zagreb)
15-56 " Zid. m. (Zagreb) brz. 17-01 " Dunaja (Zagreb), brz.
17-35 " Mariboru (Zagreb) 20-30 iz Maribora, meš.
23-55 " Dunaju (Zagreb) 21-40 iz Spilja (Zagreb)

0-42 proti Trstu, S. O. E. 0-05 iz Trsta, brz.
5-27 " brz. 5-44 " " S. O. E.
5-50 " " 7-22 z Rakeka
11-55 " brz. 10-45 iz Trsta,
14-25 " Rakeku 10-59 " brz.
17-31 " Trstu, brz. 14-22 " "
17-50 " " 21-52 " "

7-40 na Vrhniko 6-25 z Vrhnike
13-18 " " 10-20 " "
19-20 " " 17-22 " "
22-10 " " ob ned. in prazn. 21-15 " " ob ned. in prazn.

Vabilo

na

redni občni zbor

Gospodarske zveze v Ljubljani,

ki se vrši dne 30. junija 1921 ob 5 uri popoldne v njenih uradnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo ravnateljstva in odobritev računskega zaključka za dobo od 1. julija 1919 do 31. decembra 1920.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Dopolnilna volitev predsednika in članov načelstva.
4. Dopolnilna volitev članov nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Dražbeni oklic.

V zapuščinski zadevi po pokojnem Viktorju Klemenc iz Ljubljane se bo vršila dne 1. julija 1921 ob 3. uri popoldne

prostovoljna javna dražba

raznih v zapuščino spadajočih premičnin v Ljubljani, Krakovski nasip hišna št. 14., vsled sklepa okrajne sodnije v Ljubljani z dne 10. junija 1921 A I 300/21/11.

Dražbeni pogoji se bodo razglasili pred dražbo.

Dr. Karol Schmidinger

notar kot sodni komisar.

Oprv. št. P 79/06

71

Oklic.

Kr. okrajno sodišče na Vrhniki oddelek I. javlja, da se bode dne 18. julija 1921. ob 9. uri popoldne na licu mesta na Drenovemgrču hšt. 11 prodalo na javni dražbi mladotnemu Andreju in polnoletni Ivani ter Mariji Mele iz Drenovega-griča hšt. 11 lastno zemljišče vlož. št. 28 kat. obč. Velikaligojna, obstoječe iz hiše št. 11 s prizidanim svinjakom, kašče s kletjo, z opeko kritega živinskega hleva, vezanega kozolca, dalje 2 vrtnih parcel, 8 njiv, 1 travnika, 2 pašnikov in 4 gozdov v skupni površini 7 ha 47 a in 68 m².

Izključna cena vsega zemljišča se določi na 150.000 kron.

Vadij 10 % izključne cene.

Nadrobni dražbeni pogoji, v katerih si varuštvo pridrži pravico, dražbo v 6 dneh potrditi ali zavrniti, so na vpogled pri podpisnem sodišču med uradnimi urami v sobi št. 2, ter se bodo tudi pred pričetkom dražbe interesentom objavili.

Kr. okrajno sodišče na Vrhniki,
dne 21. junija 1921.

Staro železo

cele vagone franko vsaka slovenska postaja
in manjše množine franko Ljubljana kupuje
po najvišjih cenah

Viktorija Panholzer

Ljubljana

Pražakova ulica

Trgovci! Obrtniki! Pozor!

Vsled preselitve v lastno hišo
na Dunajsko cesto št. 11, prodaja od danes

Zalta & Žilič

svojo veliko zalogo raznovrstne železnine
po jako znižanih cenah

Ne zamudite prilike!

Razpis služb.

Zavarovalno društvo »Srbija« razpisuje mesta

ravnatelja in nekaj višjih uradnikov

izurjenih v zavarovalnih poslih.

Prijava, spričevala in pogoji naj se dološljejo najkasneje
do 15. avgusta 1921 upravi društva »Srbije«, Knez Mihajlova
ulica 26 v Beogradu.

Potrebno in koristno je

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike
po našem posredovanju potom kr. pošto-čekovnega urada.Pazite, da boste naznanili pošiljatelju **natančni znesek**, ki
ste ga sprejeli, in dan, ko Vam je bil izplačan.Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja
v stari domovini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po
poštah Vas to prosimo.Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj
v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dose ljudje, ki po-
sebnost sorodnikom radi prikrivajo sprejem poslanega denarja, češ, bo
raje še poslal, ker bo mislil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo
nasprotno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil
denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogo-
krat dolgo traja, predno se odloči poslati zopet kakšen denar.Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki vsled
malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več me-
secev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki
pošiljati denar potom naše banke.

Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

„ORIENT“

družba z o. z. proje

Brata Eberl in Jančar & Co

Ljubljana, Miklošičeva c. 4.

nasproti hotela „Union“.

Lastni izdelki oljnatih barv, firnežev,
lakov in steklarskega kileja. Velika
zaloga kemičnih in rudniških barv,
barv za umetnike, raznovrstnih čopi-
čev, vseh potrebščin za slikarje in
pleskarje.

Zadružna Gospodarska banka d. d., Ljubljana, Dunajska c. 38/I.

Štiri milijone kron

zadene v najsrečnejšem slučaju igralec v drugem kolu državne raz-
redne loterije.

Nad 1,200.000 kron

so zadele srečke v prvem kolu državne razredne loterije, kupljene pri
Zadružni Gospodarski banki, Ljubljana.

Zrebanje se vrši v prvem razredu

15. in 16. julija 1921.

Cena srečkam v prvem razredu: cela srečka 48 dinarjev, polovica 24 di-
narjev, četrtinka 12 dinarjev, osmina 6 dinarjev.

Srečke prodaja

Zadružna Gospodarska banka d. d.
Ljubljana, Dunajska c. 38/I. (Hiša Zadružne zveze.)

2. državna razredna loterija

Prvo žrebanje

15. in 16. julija t. l.

5 premij!

100.000 srečk =

50.000 dobitkov

Absolutna sigurnost in državno jamstvo.

V teku pet mesecev
izžrebalo se bode

69 milijonov

160.000 K

brez vsakega odbitka v
gotovem denarju.

Z eno srečko se more dobiti:

4 milijone kron, 2 milijona 400.000, 1 mi-
ljona 600.000, 800.000, 600.000, 400.000,
320.000, 280.000, 240.000, 200.000,
160.000, 120.000, 80.000, itd. itd.

Priporočamo sledeče, še ne-
prodane srečke na izbiro:

14.489	15.477	18.590
24.691	29.849	34.738
36.451	38.777	44.808
49.508	52.973	58.880
64.967	67.144	69.383
71.848	72.989	78.443

Cena srečk za vsako izbiro:

Cela srečka Dinarjev 48— all Kron 192—	Polovica srečke Dinarjev 24— all Kron 96—
Četrtnina srečke Dinarjev 12— all Kron 48—	Osmina srečke Dinarjev 6— all Kron 24—

Listo dobitkov brez odlašanja
tako po vsakem žrebanju!

Hitra in točna postrežba.

Naročila iz cele države na-
sloviti na uradno Glavno ko-
lekturo državne razredne lo-
terije.

Mednarodna banka d. d.
(Oddelek razredne loterije)

Zagreb,

Nikoličeva ulica 7. Gajeva ulica 8.

Telefon 11—19 in 23—98.

Naročila se izvrše edino, če
se denar pošlje naprej.

(Za dvakratno objavo v tednu se računa 8 kron.)

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Za dvakratno objavo v tednu se računa 8 kron.)

ATELIJE za ČRKOSLIKARSTVO.
Pristou Filip, »Hotel Malič«.
BARVNI TRAKOVI, ČRNILA.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 3
ČRKOSLIKAR.
Bricelj Franc, Šelenburgova ul. 6.
FOTOGRAFSKI ATELIJE:
Grabiec Franjo, Miklošičeva c. 6.
IZDELOV. ČAJNEGA PECIVA.
T. Novotny, Opekarska cesta 26.
JAVNA SKLADIŠČA
»Balkan«, L. Ljublj. javno sklad.,
Dunajska c. 33. (Tel. 366.)
KLEPARJI
Korn T., Poljanska cesta 8.
Remžgar & Smerkol, Flor. ul. 13.

KNJIGARNE
Jugoslov. knjigarna, Pred škofijo.
KNJIGOVEZNICE
Knjigoveznica K. T. D., Kopitarjeva ulica št. 6.
KONFEKCIJSKE TRGOVINE
Olup Josip, Pod Trančo.
LEKARNE
»Pri Mariji Pomagaj«, Reslj. c. 1.
MEHANIČNA DELAVNICA
za pisalne stroje.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5
MODNI SALONI
Götzl Marija, Židovska ul. 8 in 7.

PISALNI STROJI.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5
RAZMNOŽEV. APARATI.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5
ŠPEDIJSKA PODJETJA
»Balkan«, Dunaj. c. 33. (Tel. 366.)
Uher F. & A., Šelenburgova ulica 4. (Tel. 117.)
Ranzinger R., Cesta na južno železnico št. 7—9.
STAVBENA PODJETJA
Bren Pavel, mestni stavbenik, Novo mesto—Gradac.
Treo Viljem, arhitekt, mestni stavbenik, Gosposvetska cesta 10.

SOBNO SLIKARSTVO
Košak Ivan, Bleiweisova cesta 15.
Žuran Martin, Mestni trg 12.
TAPETNIŠKA DELAVNICA:
Jager Franjo, Komenskega ul. 12 (Rokodelski dom).
TOVARNA FURNIRJA,
žaga in trgovina z lesom, Podrečje, p. Domžale.
TRGOV. Z DEŽN. IN SOLNČN.
Mikuš L., Mestni trg 15.
TRGOV. Z URAMI IN ZLATNINO
Černe Lud., Wolfsova ulica 3.
Pakiž Ivan, Stari trg št. 20.

TELOVADNE POTREBŠČINE.
Kunovar Ivan, Stari trg 10.
TRGOVINE Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM.
Erjavec & Turk pri »zlati lopati«, Valvazorjev trg št. 7.
Sušnik Alojzij, Zaloška cesta 21.
ZALOGA CEMENTA IN CEM. IZDELKOV:
Cihlař Jos., Dunajska c. 67.
ZALOGA POHISTVA.
F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.
ZALOGA VOLNENIH IN SVILENIH SIT.
Schuster Anton, Stritarjeva ul. 7.

Kapital: K 20,000,000.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Rezerve okrog K 6,000,000.

INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPTNO BANKO IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 1

IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJ-KULANTNEJE

DENARNE VLOGE — NAKUP IN PRODAJA: EFEKTOV, DEVIZ, VALUT — ESKOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR — AKREDITIVI — BORZA

Natječaj.

Kod vlastelinske šumarije Tompojevci-Sarengrad u Tompojevcima, ima se popuniti mjesto

šumarskog oficijala.

Natjecatelji moraju po mogućnosti biti apsolvanti lugaarske škole, sa lugaarskim ispitom.

Prednost imaju apsolvanti niže gimnazije, vještí vođenju blagajne, zdravi, oženjeni, i ne stariji od 35 godina.

Od natjecatelja traži se energija, te da je solidan, jer će mu često biti dužnost u jednom djelu šumarije zastupati upravitelja šumarije.

U koliko bi vlastelinstvo prešlo u druge ruke, službodavac ne prima nikakove obveze prema služboprimcu.

Godišnji dohodak:

Redovita plaća	2,400 K
200% skuparinski doplatak	4,800 "
Izvanredni doplatak	4,800 "
Te u ime deputata u naravi: pšenice	16 q
sitnog kukuruza	8 "
16 prostorni metara obilice I. vrsti, tri katastrofalna jutra oranice, stan i svjetlo, jedno odijelo, jedan šešir, jedan par cipela, jedne naglavke za cipele.	

Vlastnoručno pisane molbe sa dokazalima o sposobnosti, liječničkom svjedočkom, i slikom, imaju se uključivo do 15. jula t. g. slati na adresu:

Nadžumar Pirkmaier, Laško pri Celju.**Luksus čevlje**

fine, lahke, strok. delo z lesenimi petima ali usnatimi, izdeluje po meri K. Florjančič čevlj. mojster Mestni Dom.

Gornje**dele čevljev**

vzorci in strokovne risbe po meri ali brez mere izdeluje najhitreje K. Blatnik, čevlj. mojster ŠKOFJA ul. 13. Ljubljana.

Opekarna v Račju

prodaja najceneje

zarezno in drugo sirešno opako, zidane, cevi za drenaže

najbolje vrste.

»ZBIRAJTE ZA SKLAD SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE!«

Lanišče

gođeno in negođeno v vsaki množini kupi

Mehanična vrvarna, terlnica in predilnica

Anton Šinkovec, Kranj-Grosuplje.

Ponudbe je nasloviti na tovarno v Grosuplju.

Tkalei platna!

Vsake vrste laneno prejo dobite v poljubnih množinah pri

Mehanični vrvarni, terlnici in predilnici

Anton Šinkovec, Kranj-Grosuplje.

Vprašanja je nasloviti na tovarno v Grosuplju.

Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sombor, Split. Ekspozitura: Bled.

Vabilo na subskripcijo delnic tretje emisije.

Vsled sklepa občnega zbora, da se zviša delniška glavnica

od 8,000.000 na 24,000.000 kron z izdajo novih delnic v nominalni vrednosti 16,000.000 kron

se daje na javno subskripcijo

40.000 (štiridesettisoč) delnic po 400 kron nominalne vrednosti

pod nastopnimi pogoji:

1. Kurz nove emisije je K 520— tel quel za optirane in neoptirane delnice.
2. Dosedanji delničarji imajo predpravo, da prevzamejo vse delnice tretje emisije in zato se jim nudita za eno delnico prve ali druge emisije dve delnici tretje emisije po kurzu K 520— tel quel.
3. Ev. neoptirane delnice bo razdelil upravni svet med one podpisovalce, ki nimajo pravice opcije.
4. Subskripcijska mesta so:

Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani, Dunajska cesta 38.**Podružnice Zadružne gospodarske banke v Djakovem, Mariboru, Somboru in Splitu ter ekspozitura na Bledu.****Sveopća zanatlijska banka d. d. v Zagrebu in njena podružnica v Karlovcu.**

5. Subskripcija traja od 1. junija do incl. 30. junija 1921.
6. Subskribent mora izkupilo za podpisane delnice pri prijavi polno v gotovini vplačati, sicer njegova prijava ne bi prihajala v ozir.
7. Dosedanji delničarji, ki hočejo uveljaviti svojo opsijsko pravico, morajo predložiti pri prijavi ali originalne delnice ali začasna potrdila o dodelitvi delnic 1. oz. 2. emisije.
8. Dodelitev delnic po končani subskripciji si popolnoma pridržuje upravni svet.
9. Nove delnice so deležne dividende od 1. julija 1921 in opremljene s kuponom za pol leta od 1. julija do 31. decembra 1921.
10. Vsakemu subskribentu bo izdala Zadružna gospodarska banka potrdilo o številu subskribiranih delnic in o celokupnem vplačanem znesku. Po dodelitvi delnic se izroče subskribentom proti vrnitvi potrdil originalne delnice ali začasna potrdila o številu dodeljenih delnic. Začasna potrdila se kasneje zamenjajo za originalne delnice.
11. Subskribentom, katerim se niso mogle dodeliti delnice ali ne v subskribirani višini, se vrne tozadevni znesek, oz. prebitek 15. julija 1921.
12. Kolikor znaša izkupilo za novo izdane delnice več kakor njihova nominalna vrednost, pripade v smislu § 7 pravil po odbitku emisijskih stroškov rezervnemu zakladu.

V Ljubljani, meseca maja 1921.

Upravni svet Zadružne gospodarske banke d. d. v Ljubljani.